

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1992-1993

HANDELINGEN 1-2-3-4-5-6

VERGADERINGEN VAN OKTOBER 1992

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

BENOEMING VAN HET BUREAU

BENOEMING VAN DE VLAAMSE REGERING

COMMISSIE LAAKBARE PRAKTIJKEN

DIALOOG VAN GEMEENSCHAP TOT GEMEENSCHAP

HULPVERLENING AAN HET VOORMALIGE JOEGOSLAVIE

INTERPELLATIES

ONTSLAG VAN DE VLAAMSE EXECUTIEVE

OPENING VAN DE GEWONE ZITTING 1992-1993

REGERINGSVERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING

SCHEEPSBOUWACTIVITEITEN IN VLAANDEREN

TAALUNIE

VERDRAG BETREFFENDE DE EUROPESE UNIE

VRAGEN OM UITLEG

Inhoud

Nr. 1 Dinsdag 20 oktober 1992 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1

Opening van de gewone zitting 1992-1993, blz. 1

Boodschappen, blz. 1

Benoeming van het bureau, blz. 1
Sprekers : de heren L. Hancké, A. Denys, E. Van Rompuy, F. Dewinter

Toespraak van de voorzitter, blz. 2

Ontslag van de Vlaamse Executieve, blz. 4

Benoeming van de Vlaamse regering, blz. 4

Regeling van de werkzaamheden, blz. 5

Nr. 2 Dinsdag 20 oktober 1992 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 7

Begrotingen
Indiening en verwijzing, blz. 7

Begrotingsstukken
Indiening en verwijzing, blz. 7

Ontwerpen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 7

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 7

Voorstellen van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 8
Invulling, blz. 8

Boek van het Rekenhof
Indiening en verwijzing, blz. 8

Verslag van het Rekenhof
Indiening en verwijzing, blz. 9

Advies
Indiening en verwijzing, blz. 9

Verslagen
Indiening, blz. 9

Jaarverslagen
Indiening, blz. 9

Moties
Indiening en verwijzing, blz. 9

Verzoekschrift
Indiening, blz. 9

Omslag 2

Besluiten van de Vlaamse Executieve
Indiening en verwijzing, blz. 9

Ministerieel besluit
Indiening en verwijzing, blz. 10

Opmerking van het Rekenhof
Indiening en verwijzing, blz. 10

Bureau van het Rekenhof
Indiening en verwijzing, blz. 10

Kennisgeving van de Vlaamse Executieve
Indiening, blz. 10

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 10

Kennisgevingen van het Arbitragehof
Indiening, blz. 11

Schriftelijke vragen
Indiening, blz. 11

Samenstelling van een commissie en een werkgroep

Wijziging onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 11

Regeringsverklaring van de Vlaamse regering, blz. 11
Spreker : Minister-president L. Van den Brande.

Regeringsverklaring van de Vlaamse regering
Debat, blz. 13

Sprekers : de heren A. Denys, E. Van Rompuy, F. Dewinter, V. Anciaux, P. Van Grembergen, L. Hancké, J. Geysels, F. Van den Eynde, J. Van Hauthem, G. Annemans, E. Van Rompuy, L. Dicricks, J. Decorte, minister-president L. Van den Brande.

Regeringsverklaring van de Vlaamse regering
Hoofdelijke stemming, blz. 31

Regeling van de werkzaamheden, blz. 32

Bijlagen
Vragen om uitleg

Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
Vraag om uitleg van de heer W. Verreycken tot de heer L. Van den Brande, voorzitter van de Vlaamse Executieve, over het opstellen van een nieuw cultureel verdrag tussen Vlaanderen en Nederland en over het instellen van een gemeenschappelijke vertegenwoordiging en infrastructuur, blz. 34

Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften
Vraag om uitleg van de heer J. De Mol tot de heer L. Van den Brande, voorzitter van de Vlaamse Executieve, over de algemene voorwaarden waaraan een omzendbrief moet voldoen, blz. 37

Commissie voor de Media
Vraag om uitleg van de heer H. Van Dierendere tot de heer H. Weckx, Gemeenschapsminister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de inbreuken van VTM en BRTN op de wetgeving van de reclame, blz. 41

Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting
Vraag om uitleg van mevrouw V. Dua tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de wet op de ruimtelijke ordening en de stedenbouw en het beleid met betrekking tot de afgifte van ontbosningsvergunningen, blz. 50

Nr. 3 Woensdag 21 oktober 1992 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 53

Boodschap, blz. 53

Samenstelling van commissies en een werkgroep
Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 53

Motie van orde
Coördinatie van tic werkzaamheden van de Raad, blz. 53

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het verdrag betreffende de Europese Unie, van zeventien protocollen en van de slotakte met driëndertig verklaringen, opgemaakt te Maastricht op 7 februari 1992
... 211 (BZ 1992) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 54
Sprekers : de heren H. Suykerbuyk, L. Dhoore, A. Kempinaire, L. Dierickx, D. Van der Maelen, P. Dewael, F. Van den Eynde, W. Verreycken, G. Geens, J. Van Hauthem, G. Annemans, minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 72

Nr. 4 Woensdag 21 oktober 1992 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 73

Motie van orde
Voorstel tot verdeling van een agenda-punt, blz. 73

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het verdrag betreffende de Europese Unie, van zeventien protocollen en van de **slotakte** met drieëndertig verklaringen, opgemaakt te Maastricht op 7 februari 1992 (Voortzetting)

Algemene bespreking, blz. 73

Sprekers : de heren H. Van Dienderen, H. Suykerbuyk, P. Van Grembergen, A. Denys, P. Dewael, H. Candries, G. Annemans, L. Martens, J. Van Hauthem, C. Moors, L. Die-
rickx, J. Caubergs, F. Van den Eynde, minister-president L. Van den Brande

Artikelsgewijze bespreking, blz. 104

Regeling van de werkzaamheden, blz. 104

Nr. 5 Donderdag 22 oktober 1992
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 107

Voorstel van resolutie van de heren M. Olivier, G. Swennen, A. Kempinaire, G. Annemans, P. Van Grembergen en H. Van Dienderen in verband met de toestand in en de hulpverlening aan het voormalige Joegoslavië

— 234 (BZ 1992) — Nrs. 1 (+ bijlage) en 2
Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 107

Voorstel van resolutie van de heren M. Cordeel en G. Antheunis betreffende het scheepsbouwbeleid in Vlaanderen

— 225 (BZ 1992) — Nrs. 1 tot 5

Bespreking, blz. 107

Sprekers : de heren F. Dielens, A. Denys, M. Cordeel, J. Lenssens, J. Sleenckx, J. Ulburghs, F. Wymeersch, mevrouw M. Vogels, de heren L. Hancké, H. De Croo, H. Van Dienderen, H. Candries, J. Geysels, minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 131

Nr. 6 Donderdag 22 oktober 1992
Middagvergadering

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer J. Ulburghs tot de heer N. De Batselier, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de opening van een **kleizone** voor grindbag-
geaars in Limburg, blz. 133

Actuele vraag van mevrouw T. Merckx-Van Goey tot de heer N. De Batselier, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huis-

vesting, over de blokkering van het **aanbe-**
stedingsdossier voor het wachtbekken te **Miskom**, blz. 134

Actuele vraag van de heer L. Pierco tot de heer N. De Batselier, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de herwaardering van de opbrengst van verkopen door erkende **huisvestingsmaat-**
schappijen, blz. 135

Actuele vraag van de heer G. Vermassen tot de heer L. Van den Brande, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het ontwerp van decreet tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning, blz. 136

Actuele vraag van de heer J. Van Hauthem tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over een gemeentelijk referendum over het statuut van Voeren, blz. 137

Actuele vraag van de heer M. Olivier tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de afwerking van de N 58 in Wervik-Menen, blz. 138

Actuele vraag van de heer A. Denys tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de slibstortproblematiek, blz. 139

Actuele vraag van de heer C. Lisabeth tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het nieuwe ontwerp van statuten voor de Intercommunale Maatschappij voor Watervoorziening in Vlaanderen, blz. 141

Actuele vraag van de heer H. Suykerbuyk tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de invoering van de vaste **boekenprijs**, blz. 142

Actuele vraag van de heer E. Van Varenbergh tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over het personeelstekort in de culturele centra in Vlaams-Brabant, blz. 143

Actuele vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de oprichting van de Vlaamse Raad voor reclame en sponsoring op radio en televisie, blz. 143

Actuele interpellaties en toegevoegde actuele vragen (Regl. art. 77 en 75, 4, c)

Actuele interpellatie van de heer R. Swennen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de plannen om een vierde rijstrook aan te leggen op de E 40 tussen **Everberg** en Sterrebeek in de richting van Brussel

Actuele vraag van de heer L. Standaert tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de coördinatie tussen federale en gewestelijke regering inzake een vierde rijstrook tussen **Ever-**
berg en de Brusselse ring

Actuele vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de aanleg van een vierde rijstrook op de E 40 tussen **Ever-**
berg en Sterrebeek in de richting van Brussel, blz. 144

Sprekers : de heren R. Swinnen, L. Standaert, H. Van Dienderen, mevrouw T. Merckx-Van Goey, de heren L. Pierco, E. Van Rompy, minister T. Kelchtermans, minister J. Sauwens

Voorstel van resolutie van de heren M. Olivier, G. Swennen, A. Kempinaire, G. Annemans, P. Van Grembergen en H. Van Dienderen in verband met de toestand in en de hulpverlening aan het voormalige Joegoslavië

— 234 (BZ 1992) — Nrs. 1 (+ bijlage) en 2

Voorstel tot spoedbehandeling

Bespreking, blz. 151

Sprekers : de heren M. Olivier, minister-president L. Van den Brande

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het verdrag betreffende de Europese Unie, van zeventien protocollen en van de **slotakte** met drieëndertig verklaringen, opgemaakt te Maastricht op 7 februari 1992

— 211 (BZ 1992) — Nrs. 1 tot 3

Aangehouden stemmingen, blz. 152

Hoofdelijke stemming, blz. 155

Spreker : de heer W. Verreycken

Voorstel van resolutie van de heren M. Cordeel en G. Antheunis betreffende de scheepsbouwactiviteiten in Vlaanderen

— 225 (BZ 1992) — Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmingen, blz. 156

Hoofdelijke stemming, blz. 158

Sprekers : de heren M. Cordeel, F. Wymeersch, J. Lenssens, mevrouw M. Vogels

Voorstel van resolutie van de heren M. Olivier, G. Swennen, A. Kempinaire, G. Annemans, P. Van Grembergen en H. Van Dienderen in verband met de toestand in en de hulpverlening aan het voormalige Joegoslavië

— 234 (BZ 1992) — Nrs. 1 (+ bijlage) en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 160

Motie van aanbeveling van de heer G. Annemans tot besluit van de op 9 juli 1992 door de heer G. Annemans gehouden interpellatie tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de ontwikkeling van de dialoog van gemeenschap tot gemeenschap

— 217 (BZ 1992) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 162

Sprekers : de heren G. Annemans, P. Van Grembergen

Motie van aanbeveling van de heren F. Van den Eynde en F. Dewinter tot besluit van de op 9 juli 1992 door de heer F. Van den Eynde gehouden **interpellatie** tot de heer L. Van den Bossche, **Vlaamse minister** van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de weigering om een klacht aan de Commissie Laakbare Praktijken over te maken

— 218 (BZ 1992) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 163

Spreker : de heer F. Van den Eynde

Motie van aanbeveling van de heer P. Dewael tot besluit van de op 9 juli 1992 door de heer P. Dewael gehouden actuele **interpellatie** tot de heer H. Weckx, **Vlaamse minister** van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de beslissing tot reorganisatie en herstructurering van de Taalunie

— 219 (BZ 1992) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 164

Spreker : de heer H. Olaerts

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer L. Dierickx tot de heer N. De Batselier, **Vlaamse minister** van Leefmilieu en Huisvesting over de naleving van de Europese richtlijnen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand, blz. 165

Sprekers : de heren L. Dierickx, A. Denys, F. Wymeersch, F. Vercot, M. Olivier, minister N. De Batselier

Interpellatie van de heer L. Van Nicuwenhuisen tot de heer N. De Batselier, **Vlaamse minister** van **Leefmilieu** en Huisvesting over de voorbereiding van een mogelijke ingebruikneming van de smccrpijp van Tessenderlo naar **Antwerpen**, blz. 170

Sprekers : de heren L. Van Nicuwenhuisen, H. Olaerts, J. Geyssels, minister N. De Batselier

Interpellatie van de heer L. Barbé tot de heer N. De Batselier en mevrouw W. Demeester-De Meyer, **Vlaamse minister(s)** van Leefmilieu en **Gezondheidsinstellingen**, over de kwaliteit en de **kwantiteit** van het drinkwater, blz. 174

Sprekers : de heren L. Barbé, minister N. De Batselier

Motie van aanbeveling, blz. 179

Interpellatie van de heer J. Ulburghs tot de heer T. Kelchtermans, **Vlaamse minister** van Openbare Werken, **Ruimtelijke Ordening** en Binnenlandse **Aangelegenheden** over de noord-zuidverbinding in Limburg, blz. 179

Sprekers : de heren J. Ulburghs, H. Olaerts, minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer F. Dewinter tot de heer J. Sauwens, **Vlaamse minister** bevoegd voor de huisvesting van de **diensten** van het ministerie van de **Vlaamse Gemeenschap** in **Brussel**, blz. 182

Sprekers : de heren F. Dewinter, minister J. Sauwens

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Van den Bossche, mevrouw W. Demeester-De Meyer en mevrouw L. Detiège, **Vlaamse minister(s)** bevoegd voor **Onderwijs, Gezondheidsinstellingen** en bijstand aan personen over het autisme in Vlaanderen, blz. 187

Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, F. Dielens, L. Goutry, minister L. Van den Bossche

interpellatie van mevrouw M. Aelvoet tot mevrouw L. Detiège, **Vlaamse minister** bevoegd voor het **Tewerkstellingsbeleid** en **Gezondheidsinstellingen**, over het standpunt van de Vlaamse regering **inzake** het aangekondigde AIDS-onderzoek bij kandidaat-rijkswachters, blz. 193

Sprekers : mevrouw M. Aelvoet, mevrouw L. Maximus, de heren G. Annemans, E. De Groot, F. De Man, F. Van den Eynde, minister L. Detiège

Interpellatie van de heer E. De Groot tot mevrouw L. Detiège, **Vlaamse minister** bevoegd voor **Gezondheidsinstellingen** over de AIDS-preventie, blz. 201

Sprekers : de heer E. De Groot, mevrouw L. Maximus, de heer F. De Man, minister L. Detiège

Motie van aanbeveling, blz. 207

Regeling van de werkzaamheden, blz. 207

Se vergadering

Donderdag 22 oktober 1992
Morgenvergadering

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 10.05 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

P. Berben : buitenslands ;

E. Derycke, E. Flamant, W. Goossens, L. Tobback, A. Van Aperen : ambtsverplichtingen ;

R. Deswaene : familieverplichtingen.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren M. Olivier, G. Swennen, A. Kempinaire, G. Annemans, P. Van Grembergen en H. Van Dienderen in verband met de toestand in en de hulpverlening aan het voormalige Joegoslavië — 234 (BZ 1992) — Nrs. 1 (+ bijlage) tot 2

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter : De heer Olivier heeft het woord gevraagd.

De heer Olivier : Mijnheer de voor-

zitter, voor het voorstel van resolutie in verband met de toestand in en de hulpverlening aan het voormalige Joegoslavië, vraag ik de spoedbehandeling.

De voorzitter : De Raad heeft het verzoek van de heer Olivier gehoord. Wij zullen daarover straks, tijdens de stemronde, uitspraak doen.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren M. Cordeel en G. Anthuenis betreffende het scheepsbouwbeleid in Vlaanderen — 225 (BZ 1992) — Nrs. 1 tot 5

Bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Cordeel en Anthuenis betreffende het scheepsbouwbeleid in Vlaanderen waarvan het opschrift door de commissie werd gewijzigd als volgt : Voorstel van resolutie betreffende de scheepsbouwactiviteiten in Vlaanderen.

De tekst luidt als volgt :

Voorstel van resolutie betreffende de scheepsbouwactiviteiten in Vlaanderen

De Vlaamse Raad,

— gaat ervan uit dat een concurrentiële scheepsbouw haar plaats heeft binnen de industriële structuur van Vlaanderen ;

— verzoekt de Vlaamse regering

werk te maken van een Europees rechtelijk-conforme decretaale onderbouwing van de steunregeling voor de scheepsbouwsector ; en vraagt dat zo vlug mogelijk ter zake een ontwerp van decreet zou worden ingediend bij de Vlaamse Raad, gebaseerd op het principe van projectgebonden productiesubsidiëring van de werven ;

— gegeven het dalend maximum produktiesteunplafond dient de Vlaamse regering in het op te stellen decretaale kader oog te hebben voor het behoud en de versteviging van de concurrentiepositie, zonder uitbreiding van de huidige scheepsbouwcapaciteit na te streven, door de verdere bedrijfsfinanciering van de scheepsbouwactiviteit afhankelijk te maken van een aanvaardbaar business-plan in het kader van een gelijkwaardige inspanning van de aandeelhouders en mits volwaardige betrokkenheid van de werknemersorganisaties ;

— neemt kennis van de blijvende bereidheid van de Vlaamse regering om via Gimvindus te blijven participeren in de scheepsbouw en ondersteunt ten volle de hierop gerichte operatie voorzien in het ontwerp van programmadecreet voor 1993 ;

— steunt de Vlaamse overheid in haar consequent volgehouden inspanningen om binnen het kader van de Vesoc-richtlijn, zoals deze tot op heden voor wat betreft de nieuwe kapitaalbreng steeds werd toegepast, te komen tot een constructieve oplossing voor de huidige problemen ;

— vaststellende dat de huidige aandeelhouders van de NV Boelwerf tot

voorzitter

geen overeenstemming komen over de noodzakelijke financiële inbreng, dringt de Vlaamse Raad erop aan om de onderhandelingen met nieuwe industriële partners zo snel mogelijk tot een goed einde te brengen ;

— vraagt, conform de **Vesoc-richtlijn**, en binnen het kader van een eventuele herstructureringsoperatie, ook aandacht voor een duurzame **re-conversie**, in de betrokken streek ;

— neemt akte van de getoonde bereidheid vanwege de Vlaamse regering om binnen de grenzen van haar bevoegdheid, en zonder enigermate in de plaats te treden van de nationale instanties, haar sociale verantwoordelijkheid op te nemen.

De bespreking is geopend.

Ik stel vast dat het bevoegde lid van de regering niet aanwezig is. Ik ben dus verplicht de vergadering enkele minuten te schorsen. Wij zullen de vergadering hervatten op het ogenblik dat de voorzitter van de regering het halfroond zal betreden.

— *De vergadering wordt geschorst om 10.05 uur.*

— *Zij wordt hervat om 10.12 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, wij hervatten onze zitting.

Mijnheer de minister-president, ik moet er u op wijzen dat wij, zoals steeds, om 10 uur begonnen, zoals het een goede vergadering betaamt. Wij betreuren dan ook dat u op dat ogenblik niet aanwezig was.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, ik deel uw mening.

U weet dat ik steeds ter beschikking sta van de Raad, maar ingevolge de agendawijziging die uiteraard door de Raad wordt bepaald en mijn verplichtingen vanaf vanmorgen 8 uur, kon ik jammer genoeg niet tijdig aanwezig zijn. Gelieve mij hiervoor te verontschuldigen.

De voorzitter : Mijnheer de minister-president, eigenlijk vond er geen wijziging plaats en de agenda wordt gewoon doorlopen, maar u had de zaken engszins anders ingeschat.

Wij starten nu met de bespreking over het voorstel van resolutie betreffende de scheepsbouwactiviteiten in Vlaanderen.

De bespreking is geopend.

De heer Dielens, verslaggever, heeft het woord.

De heer F. Dielens, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, waarde collega's, uw commissie voor Economie, Energie en Werkgelegenheid voerde op 30 september jongstleden uitvoerig van gedachten over de acute problematiek rond de scheepsbouwwerf Boel te Temse. De sociale gevolgen stonden centraal, evenals de stand van zaken in verband met het scheepsbouwbeleid in Vlaanderen.

Bij het einde van deze **commissievergadering** werd door collega's Cordeel en Anthuenis een voorstel van resolutie ingediend betreffende het scheepsbouwbeleid in Vlaanderen.

Op 7 oktober werd de bespreking van dit voorstel aangevat in de commissie. Inmiddels lagen echter nog vier andere voorstellen van resolutie ter tafel, namelijk van collega's Dua en Vogels betreffende het **scheepsbouwbeleid** in Vlaanderen, van collega Hancké, van collega's Lenssens, Sleeckx, Capoen, Hancké en De Meyer en tenslotte van collega's Wymeersch en Van Nieuwenhuysen betreffende maatregelen in verband met de problematiek van de Boelwerf te Temse.

In haar eerste vergadering van 30 september hoorde de commissie een uitgebreide uiteenzetting van de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering.

Na de financiële toestand van de NV Boelwerf te hebben toegelicht, maakte hij een inventaris van de initiatieven die door de Vlaamse regering reeds werden genomen en ging hij dieper in op de mogelijkheden en de basisvoorwaarden om te komen tot een sociaal begeleidingsplan. Daarna volgde een stand van zaken in verband met de decreetgeving op het vlak van het scheepsbouwbeleid.

Tijdens de bespreking die erop volgde werd onder andere dieper ingegaan op de rol van Gimvindus als overheidsaandeelhouder in de Boelwerf en als hefboom bij het ontwikkelen van een vernieuwd **scheepsbouwbeleid**.

In haar vergadering van 7 oktober ging de commissie dan over tot de behandeling van de inmiddels ingediende resoluties.

Na een uiteenzetting van de inhoud van de verschillende voorstellen, stelde de minister-president vast dat er een grote concordantie blijkt te bestaan tussen de inhoud van de verschillende ingediende voorstellen en de standpunten van de Vlaamse regering.

Met betrekking tot het concreet dossier merkte de minister-president op dat de meest optimistische versie een financieel tekort vertoont van **3,1** miljard frank. De onmiddellijk opeisbare vorderingen bedragen ongeveer **1,4** miljard frank, maar er **weze** opgemerkt dat er nog een aantal schuldeisers wachten om hun vorderingen onmiddellijk op te eisen. Het standpunt van de privé-aandeelhouder was tot op dat ogenblik onwrikbaar, met andere woorden, hij wenste geen nieuwe kapitaalinjectie te doen.

Alleszins dient de noodzaak te worden beklemtoond om een duurzame, lange-termijnvisie met betrekking tot het scheepsbouwbeleid in Vlaanderen te voeren. In dit kader bevestigde de minister-president dat de samenwerking tussen de Vlaamse regering en Gimvindus in een protocol dient te worden geregeld. Met betrekking tot de weigering van de **privé-aandeelhouder** om een nieuwe **kapitaal**inbreng te doen, dient te worden gezocht naar andere **privé-aandeelhouders**. Niemand bleek voorstander te zijn van een faillissement.

Uiteraard behoort de beoordeling van de feiten tot de soevereiniteit van de feitenrechter.

In verband met de zogenaamde **Vesoc-richtlijn**, dit wil zeggen de **fifty-fifty**-regeling privé versus overheid, wordt bevestigd dat deze zal worden gehandhaafd, wetende dat een **afwij-**

Dielens

king van deze regeling zou resulteren in een meerderheidsparticipatie van Gimvindus.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Als u zegt dat niemand voorstander was van een faillissement, wil ik dat toch eventjes nuanceren. Wij hebben in de commissie gezegd dat het niet de rol van het parlement is om daar uitspraak over te doen, dat wij in geen geval de rechter mogen beïnvloeden. Wij moeten ons beperken tot de taak van het parlement ter zake, namelijk het vastleggen van een **scheepsbouwbeleid**. Het is niet onze rol aan enige beïnvloeding te doen in deze specifieke problemen. Deze nuancering wilde ik toch aanbrengen.

De voorzitter : De heer Dielens heeft het woord.

De heer F. Dielens : Collega, u hebt volledig gelijk. Wellicht is het mijn schuld dat u mij verkeerd heeft begrepen. Ik was de inhoud van de uiteenzetting van de minister-president aan het ontleden. De minister-president heeft dat gezegd, maar dat was voordat de commissieleden daarop hebben ingespeeld. Hij had het dus niet over de fracties. Ik dacht dat ik hier een objectief verslag moest uitbrengen.

De minister-president wees vervolgens op de noodzaak van een herstructurering op korte termijn op basis van een businessplan.

In verband met de sociale begeleidingsmaatregelen wordt herinnerd aan de verantwoordelijkheden van het Fonds voor Sluiting van de Ondernemingen in het kader van de bruggensioenregeling en de contractuele vergoedingen. Bij eventuele herstructurering zou de VDAB een actieve rol spelen bij de wederwerkstelling en de herscholing van de werknemers.

Tijdens de bespreking die hierop volgde, werd verduidelijkt dat de tussenkomst van het Fonds voor de Sluiting van de Ondernemingen slechts

mogelijk is mits een CAO tot stand komt tussen werkgever en **werknemersafgevaardigden**.

De naleving van de Vesoc-richtlijn werd herhaaldelijk onderstreept. De minister-president benadrukte dat de Vlaamse regering alle **begeleidingsmaatregelen**, die tot haar bevoegdheid behoren, zou onderzoeken en aanwenden. Hierop werd de **commissievergadering** geschorst, om een consensustekst te zoeken. Een nieuwe tekst werd ingediend door de collega's Lenssens, Dielens, Capoen, Cordeel, Wymeersch en De Meyer, als amendement op het voorstel van resolutie van de heren Cordeel en Anthuenis. Deze tekst verving integraal het oorspronkelijk voorstel van resolutie. In deze tekst werd onder meer aangedrongen op een **onderbouw** van de steunregeling voor de scheepsbouwsector, gebaseerd op het principe van projectgebonden produktiesubsidiëring van de werven. De verdere bedrijfsfinanciering dient afhankelijk gemaakt van een aanvaardbaar businessplan in het kader van een gelijkwaardige inspanning van de aandeelhouders en mits volwaardige betrokkenheid van de werknemersorganisaties.

Gimvindus dient blijvend te participeren in de scheepsbouw en de **Vesoc-richtlijn** dient gehandhaafd. Onderhandelingen met nieuwe industriële partners dienen zo snel mogelijk tot een goed einde gebracht.

In het kader van een eventuele herstructureringsoperatie moet aandacht worden besteed aan een duurzame reconversie in de betrokken streek.

De Vlaamse regering dient ten slotte haar sociale verantwoordelijkheid op te nemen, zonder in enige mate in de plaats te treden van de nationale instanties.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, het meest hartverwarmende besluit dat uit de gevoerde discussies in uw commissie naar voren is gekomen, is dat dit nieuw voorstel van resolutie éénparig werd aangenomen en aan deze plenaire vergadering ter goedkeuring wordt voorgelegd.

Ik dank alle collega's voor hun inbreng.

De voorzitter : De heer Cordeel heeft het woord.

De heer M. Cordeel (up de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, de problemen die wij kennen bij Boelwerf zijn ernstig, doch niet nieuw.

Reeds in het verleden werd de hulp van de overheid ingeroepen om de Boelwerf te redden. De massale overheidssteun in het verleden heeft nochtans niet tot een gezonde, duurzame tewerkstelling in deze sector geleid. Het is dan ook onaanvaardbaar dat van overheidswege op dezelfde basis subsidies zouden worden toegekend. Ik verheug mij dan ook over het feit dat de minister-president nu stelt dat vanaf 1993 de **betoe-laging** niet langer via de reders zal gebeuren, maar wel aan de werven zelf.

De nieuwe regeling, met name de rechtstreekse steun aan de werven, tot 9 procent van de waarde van de opdracht, zal dan immers conform de bepalingen van de zevende Europese richtlijn zijn.

De PVV-fractie stelt zich echter de vraag waarom deze nieuwe regeling slechts vanaf 1993 in voege zal treden. Reeds vier jaar lang is men in de regering bezig met een nieuw decreet inzake scheepsbouwbeleid. Tot op de dag van vandaag is het aangekondigde decreet nog steeds niet behandeld in de bevoegde commissie van de Vlaamse Raad. Ik weiger het excuus te aanvaarden dat het uitblijven van dit decretaal initiatief louter te wijten zou zijn aan de bezwaren die de Europese Commissie zou hebben geopperd. Het stond de regering toch vrij om de regeling die men nu voor het jaar 1993 voorstelt reeds vroeger voor te stellen. Waarom kan het nu wel en vroeger niet ?

De PW is inzake het probleem van de Boelwerf niet over één nacht ijs gegaan. Daar waar minister Willockx en minister Smet direct naar de pers liepen om te pleiten voor meer overheidssteun, heeft de PVV een stand-

Cordeel

punt ingenomen waarbij oplossingen ten gronde worden voorgesteld. Ik vind het bovendien totaal ongepast dat nationale ministers, die ter zake niet bevoegd zijn, nu eens even aan de Vlaamse regering gaan zeggen hoe men deze problemen moet oplossen. Via deze weg zou ik de nationale beleidsmensen willen vragen zich aan een politieke deontologie te houden waarbij iedereen zijn eigen leest zou schoeien. Het zal zo al moeilijk genoeg zijn.

De PVV-fractie heeft een voorstel van resolutie ingediend. Bij de bespreking ervan in de bevoegde commissie zijn wij erin geslaagd om over de partijgrenzen heen een consensus te bereiken. Uitgaande van de bestaande toekomstperspectieven van de scheepsbouwsector die er ontegensprekelijk zijn, moet de huidige subsidiëring via de reders worden omgezet in een subsidiëring aan de werven zelf. Dit principe wordt ook door de overige partijen en door de Vlaamse regering aanvaard. Voor elke bijkomende kapitaalbreng moet de Vesoc-richtlijn op een ondubbelzinnige wijze worden toegepast. De Vesoc-richtlijn die tot op heden steeds strikt werd toegepast, moet in de toekomst op dezelfde wijze gelden. Dit vinden wij terug in de nieuwe resolutie en dit standpunt wordt eveneens bevestigd door de minister-president, die pleit voor een strikte toepassing van de richtlijn, namelijk 1 frank overheidsgeld voor 1 frank privé-kapitaal.

Ook het tweede deel van de oorspronkelijke resolutie, een nieuwe industriële aanpak, werd mede-ondertekend door alle partijen. Immers zonder een nieuw industrieel plan, een nieuw businessplan, zal geen enkele subsidieregeling leiden tot een duurzame tewerkstelling.

Mijnheer de minister-president, als oppositiepartij hebben wij geen enkel probleem om u te feliciteren voor uw correcte houding in dit dossier. U heeft niet meegedaan aan stemmingmakerij en u heeft zich aan uw ministeriële bevoegdheden gehouden, wat sommigen van uw collega's niet kun-

nen zeggen. U bent, in tegenstelling met sommige van uw collega's, blijven vasthouden aan de strikte toepassing van de Vesoc-richtlijn.

Mijnheer de voorzitter, de PVV-fractie heeft in subsidiaire orde en consensus-amendement ingediend dat er toe moet leiden dat er naast goede principes en voornemens duidelijke afspraken moeten worden gemaakt inzake de financiering van, en ik wik mijn woorden, een eventuele herstructurering.

Dit zal maar duidelijk zijn na de opmaak van een nieuw businessplan. Toch willen wij hier klaar en duidelijk zeggen dat elke overheidsparticipatie bij herstructureringen moet kaderen binnen de nu reeds vastgelegde middelen voor subsidiëring van de scheepsbouwsector.

Als volksvertegenwoordiger uit Temse hoop ik dat er geen enkele job verloren zal gaan. Met het oog op een duurzame en waardevolle tewerkstelling hebben de werknemers er echter alle belang bij dat op basis van economische parameters een oplossing voor dit dossier wordt gevonden. Alleen op deze wijze zal de scheepsbouwsector geen mijn boven de grond worden, maar een toekomstgerichte sector, waar Vlamingen hun vakmanschap aan de rest van de wereld kunnen tonen.

De voorzitter : De heer Lenssens heeft het woord.

De heer J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, wat zich de jongste vijf weken in Temse afspeelt, is een groot drama voor de 1850 onmiddellijk betrokken arbeiders, bedienden en kaderleden, een drama voor hun familie, een drama voor alle zelfstandige en kleinere toeleveringsbedrijven en hun werknemers, een drama voor de streek van Waas en Dender.

Het is misschien moeilijk voor ons om vanuit onze materieel comfortabele positie van parlementslid ons in te leven in wat in het gemoed en de harten van de betrokken gezinnen omgaat. Vooral dan die knagende

onzekerheid, die onbegrijpelijk en onnodig, want asociaal, steeds maar blijft aanslepen.

Mijnheer de voorzitter, ons respect voor de scheiding van de machten wordt dezer dagen heel erg op de proef gesteld. Het vertrouwen van de mensen in onze instellingen wordt door wat zich afspeelt rondom de Boelwerf zeker niet bevorderd. Deze gebeurtenissen staan haaks op de goede intenties van onze nationale zowel als van onze Vlaamse regering om het contract met de burger uit te voeren en om het vertrouwen van de burger in de instellingen opnieuw te vergroten.

Samen met de vorige sprekers en de verslaggever verheug ik mij erover dat de resolutie voor één keer geen aanleiding heeft gegeven tot partijpolitieke touwtrekkerij en dat ze éénparig door meerderheid en oppositie werd goedgekeurd. Het is goed dat dat gebeurd is, want de resolutie is voor de betrokken bevolking en de streek een signaal van de oprechte bekommernis van de Vlaamse overheid en het Vlaamse parlement voor hun problemen.

Voor ons is essentieel in de resolutie dat er voor de scheepsbouwactiviteit een zinvolle plaats moet blijven in het industrieel weefsel van de Vlaamse Gemeenschap. Verder wordt ook de dringende hervorming van de wet van 1848 vooropgesteld. Toelagen en subsidies zullen niet meer aan de rederijen maar aan projecten van de werven worden toegekend.

Mijnheer de minister-president, wij zullen uw ontwerp van decreet ter zake zeker steunen.

De ondubbelzinnige stellingname van de resolutie voor de toepassing van de Vesoc-richtlijn betekent een steun voor de krachtige houding ter zake van de voorzitter van de Vlaamse regering.

Steun van de overheid kan, mits strikte toepassing van de Vesoc-richtlijn — zoals reeds gedurende tien jaar gebeurt — en op voorwaarde van het voorhanden zijn van een leefbaar businessplan.

Lenssens

Zoals de minister-president reeds eerder heeft verklaard, mag de Vlaamse Gemeenschap door initiatieven voor sociale begeleiding onder geen enkel beding binnen de bevoegdheidsdomeinen van de nationale overheid of de nationale sociale zekerheid treden en daardoor ongewenste precedentes scheppen. Dat betekent niet dat de Vlaamse overheid geen specifieke rol zou kunnen spelen bij de sociale begeleiding bij een eventuele herstructurering in de komende weken of maanden. Dit moet gebeuren in het kader van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling, de VDAB.

Allereerst is daarbij het **outplacement** belangrijk. Waarom niet denken aan een speciale vestiging van de VDAB in Temse? Op die manier kan dagelijks contact met de eventuele slachtoffers van een herstructurering worden gerealiseerd. Ook dienen voor de getroffen werknemers specifieke **her- of bijscholingsprogramma's** voorzien.

Mijnheer de voorzitter, ik verheug mij over het afsluiten van de CAO inzake burgpensioenen, maar hoelang kunnen wij ons nog veroorloven personen van vijftig jaar — in feite gaat het om personen van 48 jaar aangezien de CAO over twee jaar loopt die op het hoogtepunt van hun technische bekwaamheid zijn — maatschappelijk af te schrijven, zonder werk te zetten en hen met een kleine gouden handdruk — dat is alles wat we die mensen te bieden hebben — in de marginaliteit te duwen. Immers, wij moeten er ons rekenschap van geven dat bruggepensioneerden, die door de maatschappij als gewone gepensioneerden worden beschouwd, op het ogenblik van hun oppensioenstelling als het ware in de marge van de samenleving worden gedrukt.

Wij moeten daarover dringend een grondig debat voeren en nagaan of de miljarden frank, die aan **bruggpensioenen** worden uitgekeerd, in de toekomst niet op een doelmatiger en menswaardiger wijze kunnen worden besteed. Daarbij dienen wij ervoor te

zorgen hen maximale kansen op tewerkstelling te bieden, die meer overeenstemt met hun waardigheid als mens, maar ook met hun technische bekwaamheid.

De heer J. Sleetckx : Mijnheer Lenssens, u heeft vanzelfsprekend gelijk. U weet ook dat wij in de Vlaamse Raad een voorstel van resolutie hebben ingediend, waarin wij vragen een debat te voeren over de problematiek van de tewerkstelling.

Onze partij heeft ter zake een aantal items naar voren gebracht. Ik beweer dus niet dat deze zaligmakend zijn, maar eigenlijk wordt het de hoogste tijd dat wij, zowel in de commissie als in de plenaire vergadering, een grondig discussie over de **tewerkstellingsproblemen** zouden voeren. Op die wijze zouden wij weten wat de leden van de Vlaamse Raad daarover denken teneinde impulsen aan de tewerkstelling te geven.

Het probleem is — zoals het **begeleidingsplan** van mevrouw Smet, dat in feite een zeer goede poging is — dat tal van mensen soms drie of vier opleidingen hebben gevolgd en toch geen job kunnen vinden.

— *De heer E. Pinoie, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op*

De heer J. Lenssens : Daarover kunnen wij vandaag niet praten.

Ik herhaal dat ik er mij over verheug dat er **hic** et nunc een CAO bestaat, zodanig dat wij voorbereid zijn ingeval er met de Boelwerf iets zou gebeuren, wat we allen verwachten, maar dat we vandaag niet mogen uitspreken.

Wij moeten ons bezinnen over het feit dat wij steeds jongere mensen op het hoogtepunt van hun vakbekwaamheid in de marge drukken, wat veel geld kost, terwijl er alternatieven kunnen zijn om deze personen op een humane wijze een kans te geven om volwaardig te blijven participeren en te functioneren in de samenleving.

De bevoegdheid over deze materie behoort niet exclusief tot die van de Vlaamse Raad, maar zoals vele za-

ken in onze onvolmaakte geïnstitutionaliseerde en gefederaliseerde staat zal dit debat niet enkel op federaal vlak moeten worden gevoerd.

Ik heb dit alles even in de rand van dit debat naar aanleiding van het Boelwerfdossier gesteld.

De voorzitter : De heer Ulburghs heeft het woord.

De heer J. Ulburghs : Mijnheer Lenssens, uw betoog heeft mij geboid. Ik denk trouwens dat de toekomst u gelijk zal geven.

Immers, in plaats van afvloeiingen onder sociale begeleiding of mensen zinloos uit te schakelen en hen in de marge te brengen, dient men hen jobs aan te bieden en zinvolle tewerkstelling. Wat u zegt, geldt voor alle grote industriële sectoren in ons land en in Europa.

Zoals u in Boel, hebben wij hetzelfde drama meegemaakt op het ogenblik van de sluiting van de mijnen in Limburg. Ook daar werden mensen van 40 jaar zinloos uitgeschakeld, terwijl zij werk vroegen.

Ik ben het met u eens dat wij hier een degelijk debat rond zinvolle tewerkstelling zouden moeten voeren en de afvloeiingen in alle belangrijke sociale sectoren in het land een halt toeroepen.

De heer J. Lenssens : Mijnheer Ulburghs, ik neem akte van uw interruptie.

Mijnheer de voorzitter, in de veelbesproken Vesoc-richtlijn is ook sprake van reconversie.

Als reconversie nodig is in een andere streek dan Limburg en andere subregio's, dan komt de streek van Waas en Dender daarvoor zeker in aanmerking. De streek **Temse-Lokeren-Hamme-Dendermonde** is het jongste anderhalf jaar geteisterd door sluitingen van bedrijven in de **metaal-** de voedings- en de textielsector met gevolgen voor meer dan 3000 arbeidsplaatsen. En dan laat ik wat er mogelijk bij de Boelwerf zal gebeuren nog buiten beschouwing.

Dit gebied wordt weliswaar impuls-

Lenssens

gebied genoemd, maar het is veel meer een noodgebied dat impulsen nodig heeft. Daarom vraag ik me af of het niet nuttig zou zijn om, zonder nieuwe structuren en organisaties op te richten, voor die streek een toekomstcontract sui generis op te stellen dat een toekomstperspectief biedt. Het is niet de eerste taak van de overheid om industriële jobs te creëren. Dat moeten we overlaten aan de produktieve sector. We moeten wel de voorwaarden creëren zodat er in die in streek opnieuw een aantrekkingskracht ontstaat voor investeerders.

Daarvoor zijn middelen beschikbaar. Voor een periode van drie jaar is ongeveer 600 miljoen frank ingeschreven voor het impulsgebied Temse-Dendermonde. Ik weet niet in welke mate deze middelen zijn opgebruikt, maar als ze onvoldoende zouden zijn, moeten er maar bijkomende middelen worden ingeschreven voor infrastructuur, sociale huisvesting, milieu- en sociale investeringen.

Ik pleit voor een breed overleg van alle verantwoordelijken — provincie, gemeenten en intercommunales — zonder nieuwe structuren. Laat degenen die de politieke verantwoordelijkheid dragen hun rol spelen : begeleid ze, en geef ze kansen, stimulanzen en middelen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer F. Wymeersch (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, het debat van vandaag wordt enkele weken te laat gehouden. Wij bespreken vandaag een voorstel van resolutie waarop een aantal andere voorstellen van resolutie zijn gevolgd. Het voorstel van resolutie zou echter nooit zijn ingediend indien er geen acute problemen waren ontstaan rond de Boelwerf.

De jongste weken werd in dit verband een pingpong-spel gespeeld, in het begin tussen de privé- en de publieke aandeelhouders en nu blijkbaar tussen de rechterlijke macht en de politiek.

Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat er, zoals collega Lenssens daarnet poneerde, een vervaging ontstaat tussen de instanties die beslissingsrechten en -plichten hebben.

Onze fractie heeft het voorstel tot consensus ondertekend. Daarnet is verklaard dat er geen partijpolitiek spel mocht worden gespeeld. Ik wil hieraan een kleine correctie brengen. Van zodra de eerste problemen aan de oppervlakte kwamen bij de Boelwerf zijn bepaalde politieke partijen in ons land er niet voor teruggedeeind om aan de poorten van de werf geschriften rond te delen. Deze partijen hebben er bovendien goed aan menen te doen in bepaalde advertentiebladen uitspraken te laten publiceren. Dit echter terzijde.

Mijnheer de voorzitter, ik heb in de lijn die ook mevrouw Vogels aanhield een subamendement ingediend op het voorstel van resolutie.

Ik wil tijdens mijn betoeg enkele malen verwijzen naar een recente studie van professor Peeters. De regering kent ze ongetwijfeld want niet minder dan minister De Batselier heeft het voorwoord geschreven. Ik citeer uit het voorwoord : “Los van mijn intellectuele appreciatie voor dit werkstuk voel ik mij genooddaakt tevens mijn politieke appreciatie ervoor tot uiting te brengen. De wetenschappelijk onderbouwde conclusies en beleidsaanbevelingen van professor Peeters stemmen in belangrijke mate overeen met de beleidswijzigingen die ik zelf als verantwoordelijk minister heb trachten door te voeren sinds 1989. Het is voor mij en mijn kabinet een genoegen om waar te nemen dat wij thans in een richting evolueren die overeenstemt met aanbevelingen uit de universitaire wereld. Ik durf hopen dat in de toekomst andere academici het voorbeeld van professor Peeters zullen volgen en onderzoek zullen verrichten waaruit een minister daadwerkelijk kan putten voor zijn beleidsformulering en implementatie”. Einde citaat. Het is niet slecht dat wij die woorden in ons achterhoofd bewaren.

Mijnheer de voorzitter, er moeten inderdaad maatregelen omtrent de

scheepsbouw en omtrent de NV Boelwerf worden genomen. Ik citeer professor Peeters opnieuw waar hij zegt : “Niettegenstaande de capaciteit van de scheepswerven sterk is gereduceerd, is hun marktaandeel in West Europa uitgebreid”.

Het voorstel van resolutie is het rechtstreeks gevolg van de problemen bij de NV Boelwerf en de betrokkenheid van de Vlaamse regering in dit dossier. Weken geleden was er een patstelling tussen de aandeelhouders. De privé aandeelhouder wou en kon niet. De overheid wou ook niet verder gaan dan tot op een bepaalde hoogte. Ik wil hier niet de rekening maken van de privé aandeelhouder. Dat is onze taak niet. Wij hebben echter een controlerende bevoegdheid tegenover de regering.

Mijnheer de voorzitter, wij hebben vastgesteld dat de regering vasthoudt aan de Vesoc-richtlijnen. Dat is op zich niet slecht. Wel stel ik vast dat de regeling één frank voor één frank, in de Vesoc-richtlijnen als zodanig niet is terug te vinden.

De scheepsbouw was een nationale sector. Hij is nu nog een uithangbord voor Vlaanderen. De NV Boelwerf is daarvan de voornaamste en meest gediversifieerde exponent. Het bedrijf bezit een hoog technologische kennis die wij niet zo maar overboord mogen gooien.

Daarom zijn ondersteuningsmaatregelen inderdaad verantwoord en ook omwille van andere motieven. Ik citeer opnieuw professor Peeters : „In vergelijking met de andere bedrijfstakken van de Belgische economie, worden door de scheepsbouw meer lonen uitbetaald en gecreëerd in de Belgische toeleveringsindustrieën dan wat opgetekend wordt als economiegemiddelde. De overheidstussenkomsten worden verantwoord door het commercieel strategische, ondermeer het veilig stellen van de opgebouwde know-how in de scheepsbouwsector, haven-economisch door de creatie van belangrijke toegevoegde waarde in de toeleveringsindustrieën waaronder de scheepsbouw — nieuwbouw betekent bovendien een wezenlijke uitbreiding van de kapi-

Wymeersch

taalgoederenvoorraad — en sociaal-economisch door het behoud van de tewerkstelling.” Einde citaat.

Mijnheer de minister-president, wij moeten nu geen debat voeren over de scheepskredieten. Waarschijnlijk is dit punt aan de orde bij de bespreking van de begroting. Toch wil ik opmerken dat de scheepsbouwsector overal ter wereld wordt ondersteund, in het buitenland vaak meer dan in Vlaanderen.

De vraag kan worden gesteld of de voorkeur moet worden gegeven aan directe of indirecte subsidiëring, maar daarover zal ik me nu niet uitspreken. Voor de klant is de wijze van toekenning uiteraard van weinig betekenis. De scheepswerf zal echter veeleer opteren voor een directe ondersteuning.

De heer A. Denys : Ik probeer uw redenering te volgen. Pleit u ervoor meer subsidie te geven dan bepaald in de 1 frank/1 frank-regeling van de Vesoc-richtlijn, of beperkt u zich tot deze regeling ? Ik begrijp niet wat u precies bedoelt.

De heer F. Wymeersch : Mijnheer Denys, het is nu niet het goede moment om over de vorm van de subsidiëring te discussiëren. Ik citeer hier professor Peeters. In antwoord op uw vraag zeg ik dat het geen menu à la carte is, zoals u tijdens de discussie in de commissievergadering beweerde. De scheepsbouwsector is een nationale sector. In dit geval moeten wij er rekening mee houden dat het bedrijf in moeilijkheden het voornaamste onderdeel van deze sector uitmaakt. Wij moeten ons afvragen wat eventueel de gevolgen kunnen zijn als wij bepaalde richtlijnen strikt blijven navolgen. Wij pleiten op dit ogenblik voor een zo strikt mogelijke navolging van de Vesoc-richtlijn. *(Onderbreking door de heer A. Denys)*

Mijnheer Denys, ik heb daarjuist gesteld dat de 1 frank/1 frank-regeling als dusdanig niet in de Vesoc-richtlijn terug te vinden is. Dit systeem, dat tot nu toe steeds werd toegepast, is

niet slecht. Toch is onze partij van oordeel dat de overheid zo weinig mogelijk en in het beste geval niet bij ondersteuning van economische bedrijven in moeilijkheden moet **tussenkomen**. Voor de scheepsbouwsector moeten wij niet alleen het economische, maar ook het sociale aspect benaderen. Ik meen dan ook dat wij de geest van de Vesoc-richtlijn moeten handhaven. Wij pleiten dus voor een regeling waarin de geest van de Vesoc-richtlijn wordt behouden. Op korte termijn moeten wij echter een meerinspanning kunnen leveren die in de toekomst eventueel met andere maatregelen kan worden verrekend.

De heer A. Denys : Over het algemeen geeft het Vlaams Blok vrij vlug zijn standpunt te kennen. Het heeft deze maal bijzonder lang geduurd. Ik stel vast dat u een formidabele bocht hebt genomen. Immers, u zegt dat u bereid bent om meer te geven dan de 1 frank/1 frank-regeling waarin de Vesoc-richtlijn niet expliciet maar impliciet voorziet en zoals die steeds door de Vlaamse regering sedert 1981 is toegepast.

Tot nu toe heeft het Vlaams Blok steeds de indruk verwekt dat zijn standpunt inzake economisch beleid vrij dicht bij de liberale aanpak aanleunde.

De heer F. Wymeersch : Ik ben geen kandidaat voor de verruiming.

De heer A. Denys : Inzake economisch beleid hebt u steeds vrij sterk de vrije marktaanpak beklemtoond.

Ik stel vast dat u bij het eerste economische dossier waarmee u in het parlement wordt geconfronteerd, uw principes ter zake verlaat. U begeeft zich daarmee op de weg van de collectivisering van de schuld. U gaat dus in de richting van de socialisten en van de heer Ulburghs. U weet dat de heer Ulburghs de laatste communist is in dit parlement. Als men afstapt van de 1 frank/1 frank-regeling, dan gaat men in de richting van de linkerzijde.

De heer F. Wymeersch : Mijnheer de voorzitter, ik wens eerst in te gaan op de opmerking van de heer Denys.

Mijnheer Denys, ofwel begrijpt u mij niet, ofwel wilt u mij niet begrijpen. Ik heb duidelijk gezegd dat wij ons op dit ogenblik beperken tot de Vesoc-richtlijn, maar dat wij in dit dossier de Vesoc-richtlijn van 1 frank/1 frank ruimer moeten opentrekken. Op dit ogenblik zouden wij moeten bereid zijn om meer te geven in verrekening met de toekomstige kredieten en ondersteuningsmaatregelen.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de voorzitter, ik kan niet het woord vragen voor een persoonlijk feit, maar de heer Ulburghs kan niet antwoorden aangezien hij afwezig is.

Ik weet, mijnheer Denys, dat er tegenwoordig twee soorten liberalen zijn : smalle en verruimde. Wat ik niet weet, is hoe u communisten definieert. De definitie van liberaal ken ik reeds. Kan u mij de definitie van een communist geven ?

De heer A. Denys : Mijnheer Ulburghs stelt het voor alsof de overheid voor tewerkstelling moet zorgen. Dit moet volgens hem per definitie gebeuren, zelfs als de tewerkstelling niet rendabel is en geen enkel uitzicht biedt op rendabiliteit. Ik herinner u aan zijn voorstellen inzake de steenkoolmijnen. Jarenlang was dit de economische doctrine van de oost-bloklanden. Ze heeft echter geleid tot algemene armoede. Dit is wat de heer Ulburghs voorstelt, en dit is volgens mij een vorm van communisme.

De heer H. Candries : Bezigheids-therapie !

De heer J. Geysels : En de Verenigde Staten ?

Mevrouw M. Vogels : Juist. Dan zijn er in de Verenigde Staten veel communisten, want de armoede is er nooit groter geweest dan nu. Als wij verder gaan met het vernietigen van het industrieel weefsel — ik denk daarbij uiteraard aan de Boelwerf — dan zal het niet lang meer duren of ook hier neemt de armoede hand over hand toe. Zijn wij dan ook communisten ?

De heer A. Denys : Moet een herstructurering volgens u dan niet leiden tot tewerkstelling op een **renda-**

Denys

bele basis ? Wanneer men een onrendabele tewerkstelling blijft handhaven, gaat men inderdaad over naar een vorm van communisme.

De voorzitter : De heer Lenssens heeft het woord. (*Twistgesprekken vanuit de zaal*)

De heer J. Lenssens : Mijnheer de voorzitter, ik wil er slechts op wijzen dat de heer Wymeersch in tegenspraak is met de tekst van de resolutie, die hij zelf mee heeft opgesteld. In de commissie keurde hij deze resolutie goed.

In het vijfde punt van deze resolutie stelt de Vlaamse Raad dat hij de overheid steunt in haar consequent volgehouden inspanningen om binnen het kader van de Vesoc-richtlijn — en nu komt het — zoals deze tot op heden voor wat de nieuwe kapitaalbreng betreft steeds werd toegepast, te komen tot een constructieve oplossing voor de huidige problemen. Einde citaat.

Ik stel vast dat de heer Wymeersch zowel naar de letter als naar de geest, in tegenspraak is met een tekst die hij zelf heeft helpen opstellen en uiteindelijk heeft goedgekeurd.

De heer A. Denys : Zeer juist !

De heer F. Wymeersch : Mijnheer Lenssens, u hebt volkomen gelijk. U moet er dan wel bij vermelden dat ik onmiddellijk een subamendement op die tekst heb ingediend...

De heer A. Denys : Dat subamendement werd in de commissie verworpen en nadien heeft u toch de Vesoc-tekst goedgekeurd.

De voorzitter : De heer Cordeel heeft het woord.

De heer M. Cordeel : Mijnheer Wymeersch, mag ik u erop attent maken dat er elders wél rendabele scheepswerven in Europa bestaan. Waarom is dit daar mogelijk en niet bij ons ?

De heer F. Wymeersch : Mijnheer Cordeel, wij moeten hier niet de rekening van buitenlandse werven maken. Het gaat hier over de Vlaamse

scheepsbouw. Wij hebben het over de tweeduizend arbeiders van de Boelwerf.

De heer M. Cordeel : Ik kan mijn uitspraak bewijzen ! Er zijn scheepswerven in Europa met tweeduizend arbeiders, die toch rendabel kunnen werken. Het is niet de plicht van de staat een bedrijf in stand te houden. (*Twistgesprek vanuit de zaal*)

De heer F. Wymeersch : Mijnheer Cordeel, ik was niet van plan het volgende te zeggen, maar u verplicht mij ertoe. Het is zeer gemakkelijk in de regio op te komen en er zich sterk te maken voor het sociale aspect, zeg maar : tewerkstelling, maar in de commissie en de plenaire vergadering een andere taal te spreken. Daar heeft de werknemer van de Boelwerf toch geen weet van.

De heer A. Denys : Wie heeft dat gedaan, mijnheer Wymeersch ?

De heer F. Wymeersch : Mijnheer Denys, u vergeet, naar ik mag hopen onbewust, dat deze aangelegenheid niet alleen de duizend achthonderd werknemers van de Boelwerf treft. Ook de belangen van meer dan vierduizend werknemers bij de onderaannemers en de toeleveringsbedrijven staan op het spel. Bij een faillissement, een herstructurering of een heropstarten van de Boelwerf komen ook zij in de kou te staan en, vooral, blijven zij in de kou staan. Dit zal niet het geval zijn met de werknemers van de Boelwerf, die bij een eventuele herstructurering wél aan bod zullen komen. Daarover wordt hier blijkbaar niet gesproken.

De heer A. Denys : Uw economische aanpak is een collectivistische aanpak !

De heer F. Wymeersch : Wellicht, mijnheer Denys, had u zich begoochelingen gemaakt over de houding van het Vlaams Blok in economische dossiers. U dacht mogelijk dat het Vlaams Blok ter zake steeds op dezelfde golflengte zat als de PVV. In een dossier met een zeer speciale sociale dimensie volgen wij niet de PVV-denkriching. Dat kan u pijn doen, maar het is zo.

De voorzitter : De heer Cordeel heeft het woord.

De heer M. Cordeel : Mag ik even herinneren aan de problemen bij de firma Nobels-Peelman te Sint-Niklaas, waar 850 arbeiders gewoon op straat stonden. Zes maanden later was evenwel 90 percent van hen terug aan het werk. Na een herstructurering van de Boelwerf, een gezond bedrijf, ben ik ervan overtuigd dat de mensen heel vlug terug aan de slag zouden kunnen.

De heer F. Wymeersch : Mijnheer Cordeel, u kunt rustig stellen dat 90 percent van de werknemers van Boel zeker terug aan het werk zou kunnen. Kunt u mij echter garanderen dat 90 percent van de betrokken werknemers bij eventuele faillissementen in de toeleveringsbedrijven na korte tijd ook opnieuw aan het werk zal zijn ? U kunt mij die verzekering niet geven !

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Ik moet constateren dat hoe meer de liberalen praten over verzuim, hoe enger hun denken wordt. Zij hebben het steeds over de rentabiliteit van ondernemingen. Welnu, ik zal u eens een sector noemen waarvoor u altijd akkoord was dat er honderden miljarden frank overheidsmiddelen werden ingestopt, nl. de nucleaire sector. Als het over Doel gaat dan heeft u geen bezwaar tegen overheidstussenkomst. Als het Boel betreft, weigert u elke tussenkomst. Dat is selectief denken.

De heer A. Denys : Wij hebben steeds de Vesoc-richtlijn gehanteerd, zowel toen we deel uitmaakten van de Vlaamse regering als vanuit de oppositie. In heel die zaak hadden wij vanuit de oppositie ook hetzelfde standpunt kunnen innemen als de heer Wymeersch. Dat klinkt trouwens veel sympathieker en meer populair. Wij hebben echter altijd dezelfde houding aangenomen.

Er kan volgens ons dus alleen sprake zijn van subsidiëring als kan worden aangetoond dat het bedrijf in kwestie

Denys

nog leefbaar is. Op welke wijze kan dit worden aangetoond? Alleen al door het feit dat de particuliere sector zelf bereid is om nog te investeren. Wij hebben altijd ervoor gepleit dat de overheid nooit meer mag investeren dan de particuliere sector. Dat is de enige waarborg om nog te geloven in toekomstkansen van dergelijke bedrijven.

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer F. Wymeersch : Collega's, ik dank u voor het boeiende debat. In het belang van het debat zal ik mijn tekst enigszins inkorten. Toch moeten mij nog een aantal zaken van het hart.

Ik heb al gesproken over het verschil tussen de rechtstreeks betrokkenen en de onrechtstreeks betrokkenen. Nochtans, in de regeringsverklaring van gisteren stelt de regering duidelijk dat het haar taak en ook haar plicht is om voor een blijvende tewerkstelling te zorgen, en ik citeer : „De Vlaamse economie zond de laatste maanden enkele onrustwekkende signalen uit. De cijfers inzake bedrijfssluitingen bevestigen dat de Vlaamse conjunctuur moeilijke tijden doormaakt. Eind deze week gaat de Vlaamse regering met de sociale partners rond de tafel zitten om het werkgelegenheidsbeleid in Vlaanderen te evalueren en eventueel bij te sturen. Niet alleen wat de overheid betreft maar ook via overleg in de ondernemingen in Vlaanderen. De toename van de werkloosheid moet ook opnieuw onze aandacht versterken voor de structurele zwakheden van de Vlaamse economie. Wij moeten onze sterkten en zwakten analyseren en op basis hiervan een toekomstgerichte, economische strategie ontwikkelen. Op deze wijze moeten we ons maximaal inzetten voor duurzame werkgelegenheid”. Einde citaat.

Mijnheer de minister-president, dit is natuurlijk een intentieverklaring die u op meer dan één manier kunt invullen. Ik wil hier evenwel nogmaals de nadruk leggen op het feit dat in het

dossier scheepsbouw, wat eigenlijk in grote mate het dossier Boelwerf is, de werkgelegenheidsfactor minstens even belangrijk is als de louter economische factor.

Ik wil daarbij nog even verwijzen naar een citaat van professor Peeters. In het weekblad **Knack** staat naar aanleiding van de studie van professor Peeters : „De kostprijs van de regeling-Boel bij een sluiting zal miljarden franken kosten aan toegevoegde waarde, een kwart van de maritieme sector of vijf miljard frank. De sluiting alleen kost de Staat 3,3 miljard frank. Tenslotte is er het geld dat niet terugvloeit naar de overheid in de vorm van belastingen en taksen. Voor 1991 bedroeg dat voor Boel en de onderaannemers bijna 2 miljard frank. In totaal gaat het dus om meer dan tien miljard frank. Het is jammer maar als de sector geen toekomst heeft, is het beter de knoop nu door te hakken. Die redenering gaat in dit geval niet op omdat er wel een markt is.” Einde citaat. Dit alles met in het achterhoofd de aanbeveling van minister De Batselier ter gelegenheid van de studie van professor Peeters.

Mijnheer Cordeel, ik stel vast dat u uw vroegere uitspraken nuanceert. Als iemand zich afvraagt wat er moet gebeuren na herstructurering, veronderstel ik dat hij sowieso uitgaat van een falen, een sluiting en van een eventuele nieuwe start na overname.

De Vlaamse regering heeft het steeds over de bestrijding van de kansarmoede. In dit dossier dat de werkloosheid in de subregio Waasland met 10 procent zal doen stijgen, gaat zij wellicht onbewust meer kansarmoede creëren. Naar mijn mening moet de overheid dit alleszins proberen tegen te gaan.

De heer J. Lenssens : U laat uitschijnen dat de Vlaamse overheid verantwoordelijk is voor de toestand in het Waasland en u wilt laten geloven dat zij uiteindelijk moet beslissen inzake de Boelwerf. Dat is je reinste demagogie.

De heer F. Wymeersch : Collega Lenssens, het is even demagogisch

van twee nationale ministers uit de subregio Waasland om met de arbeiders en de bedienden van Boel mee te gaan betogen en hen zodoende zand in de ogen te strooien. Bij de betoging in Temse hebben we ze gezien, maar vandaag hebben ze het lef niet om dit debat bij te wonen. (*Applaus bij het VB*)

De heer J. Lenssens : Ik stel vast dat de leden van het Vlaams Blok spijt hebben dat ze het voorstel van resolutie over het scheepsbouwbeleid hebben ondertekend en daarom hun toevlucht nemen tot pure demagogie.

De heer F. Wymeersch : Vorige week donderdag stelde ik in de Kamer van Volksvertegenwoordigers een mondelinge vraag aan minister Smet over de Boelwerf. Zo kwam ik achter de inhoud van de overeengekomen CAO. Toen ik na een bijkomende vraag probeerde te achterhalen of er reeds werd gewerkt aan tegemoetkomingen voor de onrechtstreeks getroffen, kreeg ik te horen dat dit niet binnen haar bevoegdheden lag en dat zulks in de eerste plaats de taak van de curatoren was. Collega's, ik twijfel er niet aan dat dit volgens de letter van de wet ook zo is. Ik vraag mij dan echter af wat bepaalde uitspraken van politici waard zijn. Politici moeten een keuze maken. Ze willen dikwijls in de eerste plaats de belangen van de mensen uit hun regio te behartigen. Als ze echter nationaal minister zijn, moeten ze hun verantwoordelijkheid durven nemen. Collega Cordeel maakte reeds de opmerking : schoenmaker, blijf bij uw leest.

Collega Hancké, in een van de eerste commissievergaderingen van eind september begrepen we elkaar tot op zekere hoogte als het ging over tegemoetkomingen aan de scheepsbouwsector. Wat mij nu tegen de borst stuit, is dat bepaalde partijen vanaf het eerste moment aan de fabriekspoorten en de werfingang de werknemers stonden op te juttunen. Toen puntje bij paaltje kwam en er een beslissing moest worden genomen, zagen we echter dat deze partijen het eerst terugkrabbelden.

De sluiting van de Boelwerf zal het

Wymeersch

Fonds voor Sluitingen van **Ondernemingen** ongeveer 1 miljard frank kosten. De uitkering van **brugpensioenen** waarbij ik de stelling van de heren Lenssens en Ulburghs, onderschrijf, betekent ook een bijkomende last voor de gemeenschap. Wij moeten ons echter wel de vraag stellen of de sluiting van de werf op termijn niet een veel grotere last voor de gemeenschap zal meebrengen dan de instandhouding ervan. Samen met de heer Lenssens stel ik vast dat de technische en technologische know how die bij Boel aanwezig is na een herstructurering met of zonder faillissement verloren zal gaan, omdat een deel van de werknemers gedwongen wordt tot afvloeiing, brugpensioen enzovoort.

Zoals de heer Lenssens ken ik de streek zeer goed en weet ik dat zij op termijn behoefte heeft aan **reconversie**. Vroeger was de streek gekend voor haar textielindustrie. Die is praktisch helemaal teloorgegaan. Bij een nieuw reconversieplan voor de streek heb ik wel een aantal opmerkingen.

Ten eerste, op korte termijn hebben de getroffen werknemers bij een dergelijke oplossing geen onmiddellijke baat. Ten tweede, **degenen** die in aanmerking zouden komen voor omscholing in een eventueel **reconversieplan**, hebben vandaag een leeftijd bereikt en een specialisatie verworven die een omschakeling moeilijk maakt. Bovendien zullen zij op dat moment geen kandidaat meer zijn voor de arbeidsmarkt.

Het moet mij bovendien van het hart dat men, vanaf de eerste dag dat er problemen rond Boelwerf opdoken, schermde met reconversie. In allerlei kringen onderstreepte men dat een plan in die zin helemaal niet slecht zou zijn. Dat gaf mij toen — nu nog — het wrange gevoel dat sommige politici de sector a priori hadden opgegeven.

De heer A. Denys : Wie heeft dat ooit beweerd ? Integendeel. Wij hebben altijd benadrukt dat Boelwerf mits een herstructurering nog toe-

komstchansen had. (*Samenspraak tussen de heren Denys, Candries, Lenssens en Hancké*)

De heer J. Lenssens : Mijnheer Wymeersch, moet ik u eraan herinneren dat de gemeenten Temse en Lokeren sedert 1990 door de Vlaamse regering als impulsgebieden werden aangeduid en nadien tot **VFIK-gemeenten** werden uitgeroepen ? Uw bewering alsof wij nu plots de oplossing van de reconversie ontdekken, is geenszins correct. Dat vormde sinds lang de bekommerning van de Vlaamse overheid.

De heer F. Wymeersch : Dat kan wel zijn. In ieder geval stel ik vast dat tijdens een onderhoud op het kabinet-Van den Brande, met de **kabinetschef**, men zich reeds luidop afvroeg of het niet beter was de gelden die in de toekomst aan de scheepsbouwsector, inzonderheid aan de NV Boelwerf, ter beschikking zullen worden gesteld, onmiddellijk te besteden voor reconversie.

De heer J. Lenssens : Ik was daar niet bij ! Daarover weet ik niets.

De heer F. Wymeersch : Ik moet er inderdaad op wijzen dat vele politici niet meer weten wat er onder de bevolking leeft — ik weet dat u mij zult uitschelden voor al wat lelijk is, maar dat ben ik als lid van het Vlaams Blok wel gewoon —, precies omdat zij ervan uitgaan dat de burger er is voor de politicus en niet omgekeerd, behalve met verkiezingen in het vooruitzicht.

Mocht u de bevolking polsen over dit dossier, dan zou u horen dat zij zich afvragen waarom de politieke kringen niet onmiddellijk reageren ; waarom de Vlamingen gedurende jaren miljarden frank Vlaams **belastinggeld** in de bodemloze put van Cockeril Sambre, dat niet failliet verklaard werd, moesten pompen en waarom zo'n strategie voor de Boelwerf niet kan. Uiteindelijk gaat het maar om enkele tientallen of honderden miljoenen frank voor de scheepsbouwsector.

Collega's, de bevolking stelt zich nog andere vragen. U zult zeggen dat het ene niet te vergelijken is met het andere, maar bij de bespreking van de

regeringsverklaring van minister-president Van den Brande hebt u gesteld, mijnheer Denys, dat de bevolking geen behoefte heeft aan een dergelijke residentie.

De heer A. **Denys** : Ik ontmaskerde u op het economisch vlak, mijnheer Wymeersch.

— **De heer L. Vanvelthoven, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.**

De heer F. Wymeersch : Als u ons ontmaskerde op economisch vlak, dan kunnen wij rustig stellen dat wij de liberalen ontmaskerden op sociaal vlak.

U hebt zelf gesteld tijdens het debat over de regeringsverklaring dat de mensen geen behoefte hebben en het zelfs niet begrijpen dat miljoenen frank aan projecten worden besteed waarop ze geen zicht hebben.

U hebt trouwens zelf het voorbeeld aangehaald van de ambtswoning van de minister-president. Ook de bevolking stelt zich daarover vragen.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Wymeersch, ik maak van de gelegenheid gebruik om eindelijk eens een einde te maken aan het fabeltje dat onder meer u, een aantal leden van uw fractie en de heer Denys in de wereld houden.

Ik vind het absoluut noodzakelijk dat wij op die plaats in Brussel een aanwezigheid hebben, een plaats waar de wereld ons kan komen bezoeken. Deze residentie is de residentie van alle Vlamingen.

Ik moet u trouwens zeggen dat ik slechts één residentie heb, met name bij mijn vrouw en drie kinderen.

Ik wou niet dat een aantal verzekeringsmaatschappijen en andere groepen die buitengewoon sterk geïnteresseerd waren, niet in het huis Eritrea, maar wel in het huis Errera deze residentie in handen zouden krijgen. Dit op een ogenblik dat de duiven, die vredessymbolen zijn hun intrek namen in een van de meest belangrijke monumenten.

Het is gewoon onze plicht aanwezig te zijn in Brussel. Bovendien vormt het een complement met datgene wat de voorzitter van de Vlaamse Raad

Van den Brande

beoogt, meer bepaald het nieuwe Vlaamse parlement.

Het zal een huis zijn van en voor alle Vlamingen.

Omdat u daarop allusie maakte, wou ik toch van de gelegenheid gebruik maken om alle onzin die daarover wordt verteld uit de wereld te helpen.

De voorzitter : Wij zetten het debat voort waarmee de Boel-arbeiders het meest gediend zijn.

Het bewuste gebouw kan altijd ter gelegenheid van een interpellatie ter sprake worden gebracht.

De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer F. Wymeersch : Het was niet mijn bedoeling op dit ogenblik over dit probleem een debat los te weken. Toch wilde ik aanhalen wat bij de bevolking leeft en niet wordt begrepen. Het komt over alsof er soms wel prioriteiten spelen, en soms weer niet. Dat is de vertolking van de vox populi.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik sluit mijn betoog af met een citaat van professor Peeters uit zijn recente studie : "Enkel bij ongevallen door het ontbreken van een lange-termijn-beleid, werd er geld in de sector gepompt. We spreken dan over enkele honderden miljoenen frank, niet over miljarden frank. Bij het verdwijnen van de sector zouden miljarden frank aan toegevoegde waarden verloren gaan. "

De werknemers uit de sector, die gedurende decennia een grote kennis en een hele sector hebben opgebouwd, hebben zelf enorm veel geïnvesteerd, zowel door hun werkkraft en inspanningen als door een financiële inspanning. Wij vragen niet meer, maar ook niet minder dan dat de Vlaamse regering hiermee rekening zou houden. Reeds vandaag zou aan de werknemers in de scheepbouwsector een dividend kunnen worden uitgekeerd, waarna voor een doorgedreven en bestendige werkgelegenheid moet worden gezorgd.

De voorzitter : De heer Hancké heeft het woord.

De heer L. Hancké (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, de Vlaamse socialisten zullen deze resolutie goedkeuren. Wij zijn van mening — wij hebben onze mening in de commissie met klem verdedigd — dat Vlaanderen behoefte blijft hebben aan één grote leefbare scheepswerf. Wij dringen erop aan dat de nieuwe op stapel staande wetgeving eerlang in voege kan treden. Ik weet dat dit niet afhangt van de regering — het werk is daar gebeurd — maar van andere instanties. Wij hopen wel dat wij niet al te lang meer zullen moeten wachten.

Naast het behoud van de scheepbouw is er het behoud van de tewerkstelling. Uiterekend deze week, bij de bespreking van de regeringsverklaring, hebt u erop gewezen dat de werkloosheid in Vlaanderen op één jaar tijd met 16 percent is toegenomen en dat 60.000 werkplaatsen op de tocht staan. Het ogenblik is nu aangebroken om alle inspanningen te bundelen om de tewerkstelling te handhaven.

Wij zijn en blijven van mening dat de overheid in de tewerkstellingspolitiek een belangrijke rol te spelen heeft. Wij zijn niet de starre fetisjisten zoals de heer Denys en zijn collega's, die alles aan de particuliere sector willen toevertrouwen. Toch moeten ook zij vaststellen dat de tewerkstelling in de particuliere sector zwaar achteruit loopt. Voor ons blijft de tewerkstelling dus een absolute prioriteit.

Ik heb onlangs in de krant De Standaard gelezen dat de kaders van Boel ineens over een aantal elementen voor een reddingsplan beschikten. Ik kan daar enkele opmerkingen bij formuleren. Die heren vinden wel dat er iets mag worden afgeslankt, maar natuurlijk niet op het niveau van de kaderleden. Hun tewerkstelling zal wel veilig blijven. Ik vraag me af waarom deze kaderleden, binnen de structuur van de onderneming, de opmerkingen die zij reeds gedurende vijftien jaar uiten, daar niet onder woorden brengen.

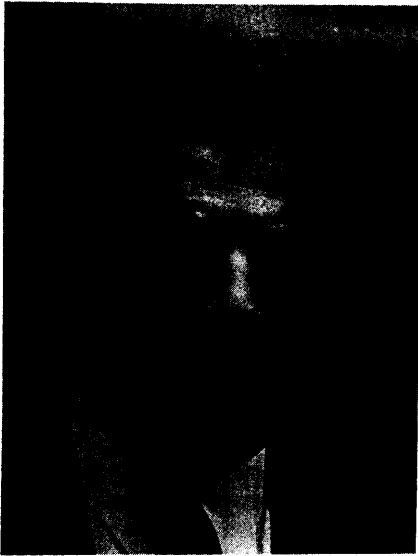
Wat ons ter zake tegensteekt, is het groot spel dat wordt opgezet en de hypocrisie die achter heel wat verklaringen schuilt. In dat verband richt ik mij ook tot de heer Denys, want ook zijn fractie treedt in dit dossier hypocriet en weinig ernstig op. Trouwens, mijnheer Denys, ik herinner mij dat een aantal leden van uw fractie tijdens de commissiebespreking uitgingen van de stelling dat het bedrijf moest worden gereconverteerd. Er werd toen niet gesproken over het opdoeken van het bedrijf, maar wel over een zwaar verminderde tewerkstelling teneinde nog de leefbaarheid van de onderneming te verzekeren.

Mijnheer Denys, deze week heeft u zich aanhoudend versproken. De heer Ulburghs werd met een etiket communist bedacht en vandaag hadden andere collega's recht op andere benamingen. Ik verspreek mij echter niet, indien ik u vandaag uitroep tot de laatste starre doctrinaire ideoloog van de Kamer. Inderdaad, in veel opzichten gaat u veel te ver in de verdediging van een aantal particuliere belangen.

De heer A. Denys : Mijnheer Hancké, onze fractie heeft van bij het begin gezegd dat er voor de Boelwerf toekomstkansen zijn, maar dat een herstructurering zich opdringt. In de commissievergadering zei ik zelfs dat wij van mening waren dat de tewerkstelling moest worden verminderd van 1800 tot 1400 à 1500 eenheden. Ik ben nog steeds van oordeel dat het hier gaat om een realistische aanpak.

Wat de betrokkenheid van onze partij in dat dossier betreft, wens ik u wel duidelijk te zeggen dat de heer De Croo, die ter zake verantwoordelijk was in de jaren 1985, 1986 en 1987, de eerste was om duidelijk te maken dat het subsidiëringssysteem waarbij de middelen aan de reders worden toegekend in plaats van aan de werven, helemaal verkeerd was. Hij is er niet in geslaagd dit te veranderen.

Wat echter veel erger is, mijnheer Hancké, is dat uw partij hier mede verantwoordelijk voor is sedert 1988, vermits u vanaf die periode het dossier mede behandelde, onder leiding

SP-raadslid F. Dielens trad op als verslaggever namens de commissie voor Economie, Energie en Werkgelegenheid bij de bespreking van het voorstel van resolutie betreffende de scheepsbouwactiviteiten in Vlaanderen

van de heer De Batselier. Nu stelt men in het Rekenhof vast dat hieromtrent heel wat opmerkingen bestaan. U bent er echter ook niet in geslaagd het subsidiëringssysteem te veranderen. U weet zeer goed dat de particuliere sector alle subsidies zal meepakken. Zij zijn ook geen heilige jongens en als de overheid hen geld geeft, dan zullen zij dat niet weigeren. De grote fout ter zake was dat de overheid de moed niet had het subsidiëringssysteem in 1988 te wijzigen, met andere woorden, middelen te geven aan de werven in plaats van aan de reders. Indien men op die wijze was **tewerk** gegaan, dan had men minder miljarden frank moeten uitgeven en dan stond men nu reeds veel verder.

Om die reden hebben wij ter gelegenheid van de bespreking van de begroting 1993 verklaard dat wij akkoord gingen om verantwoordelijkheid te geven aan Gimvindus. Dat is volgens ons één van de beste beslissingen van de regering ter gelegenheid van de begrotingsbespreking. Wij hebben

dit dossier steeds objectief benaderd en nooit vanuit **een** ideologische of fetisjistische ooghoek bekeken. Wij zijn het eens om ter zake te subsidiëren, maar dan gebaseerd op een inbreng voor de helft door de particuliere sector en voor de andere helft vanwege de overheid. (De *minister-president verlaat de zaal*).

De heer L. Hancké : Aangezien de minister-president even afwezig is.. .

De heer A. Denys : Ik kan zijn plaats innemen, wij houden er toch hetzelfde standpunt op na ! (*Gelach*)

De Heer L. Hancké : Mijnheer Denys, het ergste wat een politicus kan overkomen bij de behandeling van een dossier, is niet gehinderd te zijn door enige kennis ervan. Ik vrees dat zulks in dit dossier uw tussenkomst kenmerkt. Toen minister De Batselier amper in functie was, maakte hij werk van een herziening van de wet van augustus 1948 op het Fonds voor de Rederijen en de Scheepsbouw.

Hij heeft daarover een ronde **tafel**-conferentie georganiseerd en ik kan u zeggen dat ik samen met een aantal specialisten bij hem ben geweest om het dossier ter zake voor te bereiden. Zeg dus niet dat wij sedert 1988 aan dat dossier niets hebben gedaan. Dat er een ontwerp van decreet tot stand kwam, is het werk van minister De Batselier. Het zou overigens reeds een decreet zijn geweest indien het niet ware tegengehouden door de Raad van State en de EG. (*Minister-president Van den Brande komt de zaal binnen*)

Een ander punt van onze stelling, naast de leefbare en nodige scheepsbouw en het verdedigen van de tewerkstelling, luidt dat er duidelijkheid moet komen in het scenario van falings of niet falings. Het is duidelijk dat de privé-partners graag het scenario van de falings hanteren. Iedereen begrijpt waarom. Dat is omdat men in dat geval een privatisering van de winsten uit het verleden en een collectivisering van de huidige verliezen heeft. Het sociaal passief zal naar de gemeenschap toegeschoven worden. (*Applaus bij SP en AGALEV*)

Wij pleiten voor een duidelijke juridische situatie. Het is ook tijd dat de rechtbank eens en voor altijd weet te zeggen in welk scenario de overheid nu kan werken. Iedereen geeft er zich toch wel rekenschap van dat de minister-president in de huidige situatie moeilijk besprekingen kan afronden, vermits een aantal partners zitten te wachten op wat de dag van morgen zal brengen. In dat opzicht pleiten wij voor een snelle verduidelijking.

Wat de Vesoc-richtlijn betreft, kan ik het volgende zeggen. Wij hebben in de commissie, met de tekst in de hand, aangetoond dat deze richtlijn niets zegt over de verhouding tussen de inbreng van de overheid en het privé-aandeel. Er wordt alleen gezegd dat de overheid iets doet indien de privé ook iets doet. Dat is alles wat erin staat. Het is mooi dat de regering daar zelf een interpretatie aan gegeven heeft. Op voorwaarde dat ze eenduidig en rechtlijnig wordt toegepast, hebben wij er geen enkel bezwaar tegen.

In de resolutie staat ook dat de 1 frank/1 frank-verhouding wat de kapitaalbreng betreft, een absolute vereist is indien men aan het structurele gegeven van de 51/49 verhouding geen afbreuk wil doen.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Hancké, mag ik u even onderbreken ?

Het is juist dat er geen mathematische verhouding is vastgelegd in de Vesoc-richtlijn, maar de overweging en de besluiten zijn duidelijk. Het is toch belangrijk wat op de vierde pagina van de richtlijn staat, namelijk dat de hele herstructurering uiteindelijk moet leiden tot een evenwichtige situatie en dat het bedrijf in kwestie kort daarop in staat dient te zijn zijn schulden op lange termijn met cash-flow terug te betalen. Ik wil toch onderstrepen dat, wanneer de heer Wymeersch zegt dat het niet op een paar honderd miljoen frank aankomt. — nog afgezien van de vraag of dit wel een goed economisch beleid zou zijn — dit als fundamenteel gevolg zou hebben dat wij meerderheidsaandeelhouder zouden worden van de Boelwerf. Enkel uit dit oogpunt is het be-

Van den Brande

ter dat ik nu in alle klaarheid stel dat ik mede om die reden er niet aan denk een wanverhouding te creëren inzake kapitaal. Ik heb dit al meermaals gezegd op vorige bijeenkomsten. In de huidige stand van het debat kan ik, zonder te anticiperen, in alle klaarheid zeggen dat daarvan geen sprake kan en zal zijn.

De heer L. Hancké : Mijnheer de minister-president, u herhaalt wat ik ook heb gezegd ; de één-één-verhouding voor de kapitaalbreng moet gehandhaafd blijven, want anders komt de verhouding, afgesproken bij de herstructurerings van 1978 en later, in het gedrang. Wij wensen geen meerderheidsparticipatie van de overheid in dit bedrijf. Op sommige ogenblikken willen we wel een niet aan kapitaalbreng gebonden steun in overweging nemen om het dossier opnieuw vlot te krijgen. Maar zoals ik steeds heb verdedigd, vind ik dat die eventuele tegemoetkoming onmiddellijk moet kunnen worden gecompenseerd en dat de privé-partner zich tot een bijkomende investering of tewerkstelling moet verbinden. Voor de kapitaalbreng blijft de één-één-verhouding aangewezen omdat anders de vaste verhouding wordt doorbroken.

Mijnheer de voorzitter, ik heb in de commissie harde woorden gebruikt voor de privé-partner en ik denk dat het nodig is om die harde woorden niet alleen te handhaven, maar ook om ze hier te herhalen. Dit dossier is een schoolvoorbeeld van misbruik van overheidsgelden en van invloeden van de privé-partner als drukingsgroep.

Mijnheer Denys, ik spreek wel degelijk van een drukingsgroep, want drukingsgroepen zijn niet alleen verzuilde instellingen.

De heer H. De Croo : Mijnheer Hancké, zoals u weet, ben ik met deze zaak gedurende jaren belast geweest. Ik kan u zeggen — en ik wik mijn woorden — dat ik waarschijnlijk behoor tot die reeks van ministers — en ik bleef daar meer dan zeven jaar

— die de hardste houding heeft aangenomen ten overstaan van de privé-aandeelhouders. Ik zal de krant *Het Volk* van enige weken citeren : Alleen De Croo kreeg Saverys op de knieën.

Ik weet zeer goed en ik kan ook begrijpen dat er van tijd tot tijd een vorm van samenwerking bestaat — om niet meer te zeggen — tussen diegenen die verantwoordelijk zijn voor de werknemers, de lokale politici en diegenen die verantwoordelijk zijn voor het kapitaal.

De heer H. Candries : Collusie zelfs, mijnheer De Croo. . .

De heer H. De Croo : Ik heb gezegd samenwerking.

Mijnheer Hancké, wil u mij verontschuldigen u onderbroken te hebben ?

De heer L. Hancké : Mijnheer De Croo, ik ben u dankbaar voor die onderbreking. Met mijn kritiek viseerde ik u niet.

Dat er soms wordt samengewerkt tussen kapitaal en werknemers dat weten wij ook. In dit dossier is de uitkomst van het debat tussen werkgevers en werknemers echter een regeling op de rug van de werknemers en van niemand anders.

Mijnheer De Croo, u kent dat dossier. Ik breng uw verantwoordelijkheid in geen enkel opzicht ter sprake en ik denk dat ik binnen de lijnen van de historische waarheid blijf.

In dit dossier maken we mee dat een privé-partner die een fortuin heeft opgebouwd in de scheepsbouw, vanaf het begin van de jaren zeventig zijn vermogen begint te diversifiëren over een aantal portefeuilles, waarvan het scheepsbouwkapitaal thans nog nauwelijks 4 percent belooft. Bij die portefeuilles vinden we verzekerings- en beleggingsmaatschappijen en de laatste tijd vooral ook rederijen. Zeventig schepen van onze Belgische vloot zijn eigendom van die rederij, die werd opgebouwd met inkomsten vergaard in de scheepsbouw.

Vandaag gaat de scheepsbouw fail-

iet, omdat deze sector binnen die waaier van sectoren geen of onvoldoende winst oplevert. Het concern wil deze sector afstoten en vraagt aan de collectiviteit om het sociaal passief en de lasten op zich te nemen.

Op hetzelfde ogenblik waarop de privé-partner weigert om steun te verlenen aan de scheepsbouw, koopt hij niet alleen zeventig schepen op, maar vlagt die vloot ook massaal uit naar Luxemburg.

De heer H. De Croo : Collega, ook u hebt de wet die dat mogelijk maakt, goedgekeurd.

De heer L. Hancké : U weet dat deze operatie aan de overheid per jaar minstens tussen de vijfhonderd en duizend miljoen frank kost.

Mijnheer De Croo, op dat punt ben ik uw goede collega niet. U weet overigens ook wie de uitvlagging heeft voorbereid.

Door deze uitvlagging hebt u nu in de hand gewerkt dat er een vloot is van zeventig schepen die een enorm kapitaal vertegenwoordigt en zelfs dat we nauwelijks nog in aanmerking komen voor scheepsbouworders. Dat is toch juist ?

Bovendien wordt er nu bedreigd met het verder doorvlaggen van de Belgische vloot van het door zeewater bespoelde Luxemburg naar andere kleinere staten om volledig te ontsnappen aan de Belgische fiscale wetgeving en aan de sociale zekerheid.

Op het ogenblik waarop, dank zij deze operaties, het hele concern van verzekeringen, financiële beleggingen en rederijen in staat is de scheepswerf te redden, zijn de heren niet thuis. Op een bepaald ogenblik werd de tot 1 december voorlopige oplossing van ongeveer 352 miljoen frank in de één-één-verhouding overheid-privé, naar voren geschoven. Wanneer er dan werd gezocht naar nog 150 miljoen frank privé-inbreng, waren de heren niet thuis. Ze verkopen nogmaals de lasten af te wentelen op de gemeenschap en de winsten te behouden in de winstgevende sectoren zonder dat ze daarop, dank zij

Hancké

het systeem van de uitvlagging * de rechtmatig verschuldigde belastingen aan de Belgische gemeenschap moeten betalen.

Mijnheer de minister-president, ik wens u het allerbeste toe in uw besprekingen ter afronding van dit dossier. Ik ben echter van mening, en ik heb dat ook in de commissie gezegd, dat wij het ons niet langer kunnen veroorloven dergelijke constructies te laten bestaan. Er is een soort van kartelvorming, en als het geen kartelvorming is, zijn het in ieder geval constructies met tal van transversale banden tussen allerlei sectoren waarin gelden kunnen worden versluisd van de ene sector naar de andere en soms naar het buitenland. Daardoor gaat elke verantwoordelijkheid van de privé-partner in het redden van de economische sectoren en het veilig stellen van de tewerkstelling volkomen de mist in. Voor ons is er in de nieuwe politieke cultuur in Vlaanderen geen plaats voor systemen die de winsten privatiseren en de verliezen collectiviseren. (*Applaus*)

De voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, wij hebben vanmorgen al een vrij boeiend debat gehad dat het belang van de inzet aantoonde. De inzet is inderdaad niet alleen het concrete bedrijf Boel, maar ook de industriële politiek die de Vlaamse regering in de toekomst zal voeren.

Wij blijven bij het standpunt dat wij drie weken geleden in de commissie hebben verdedigd en dat nog niet kan worden geactualiseerd omdat ter plaatse de situatie blijkbaar muurvast zit. Voor de groenen mag de toekomst van de scheepsbouw in België niet afhankelijk zijn van de touwtrekkerij tussen de overheid en de privé-aandeelhouders. Deze touwtrekkerij is momenteel meer en meer de oorzaak van de langzame wurging van de huidige Boelwerf en van het faillissement dat hieruit voortvloeit. U hebt dit laatste trouwens zelf toegegeven in de commissie.

Minister-president L. Van den Brande : Mevrouw Vogels, wanneer u zegt dat onze benadering desastreus is, de vernietiging beoogt van dit belangrijk ecologisch en sociaal gegeven en dat het touwtrekken tussen overheid en particulieren de oorzaak van deze toestand is, verzoek ik u, na wat de andere fracties ter zake hebben naar voren gebracht, deze vorm van demagogie te laten vallen.

Immers, volgens mij is zo iets niet ernstig tegenover hen die bijna dag en nacht bezig zijn om tot een oplossing te komen. Bovendien leven wij in een land met een scheiding van machten en vraagt iedereen dat er duidelijkheid zou komen. En u zegt dan in een eenvoudig zinnetje : het is het getouwtrek tussen overheid en particulieren, wat er uiteindelijk zou toe leiden dat sommige zaken in deze streek niet meer mogelijk zijn.

Collega Vogels, wij kunnen van mening verschillen wanneer het erom gaat of politici al dan niet aan spelletjes op de televisie moeten deelnemen, maar ik wil u slechts één ding vragen, met name dat u, in dit debat, waar het gaat om 1.850 mensen en om de vitale ader in een ganse regio, deze veralgemeningen en spelletjes niet op de tribune zou te berde brengen. (*Applaus bij de CVP en de SP*)

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de voorzitter van de regering, ik heb nog maar één zin gezegd, maar ik wijs erop dat er niets zo demagogisch is dan iemand demagogie verwijten. Wat is demagogie ? Of zegt u, zoals de heer Denys : mijn ideologie is de objectiviteit, mijn idee is niet demagogisch, maar het uwe wel.

Sta mij toe mijn redenering te ontwikkelen. Zoals in de commissie herhaal ik dat men — wat de heer Hancké op een degelijke en terechte manier heeft gedaan — een rapport kan maken over de familie Saverys en de manier waarop zij het bedrijf hebben leeggezogen.

In dit halfroond kan ik Saverys evenwel niet ter verantwoording roepen. Ik kan er enkel mijn ergernis en mijn ongenoegen over uiten. Daarentegen

kan ik wel de overheid ter verantwoording roepen, aangezien zij in feite voor 49 procent van de aandelen van dat bedrijf verantwoordelijk is. Tot op vandaag bleef deze overheid via **Gimvindus** strak vasthouden aan het **1 frank/1 frank-principe** en schuift zij steeds de **Vesoc-doelstellingen** naar voren.

In de Jongerenkrant heb ik uw bijdrage gelezen over verdraagzaamheid en democratie. Hierin wijst u terecht op het belang van eenvoudig taalgebruik. Wanneer u echter voortdurend zegt dat de Vlaamse regering zich houdt aan de Vesoc-richtlijn is dit voor de doorsnee-burger of voor de betrokkenen in Temse ook totaal nietszeggend. Zelfs voor sommige leden in dit halfroond is het niet erg duidelijk wat dit precies betekent. Immers, hier schuilt een beleid achter en daarover gaat het.

Ik wil erop wijzen dat Boel voor de Vlaamse regering en de Vesoc-raad niet zomaar een bedrijf kan zijn zoals al de andere.

Ten eerste, omdat Boel in feite een gemengd bedrijf is met 49 procent overheidsparticipatie.

Ten tweede, omdat de overheid in het verleden tegenover de scheepsbouw ernstige fouten heeft begaan, die wellicht typisch Belgisch zijn en verband houden met de overdracht van de destijds nationale sector naar de gewestelijke sector.

Mijnheer De Croo heeft zoëven verklaard dat in 1986 reeds werd gezegd dat de subsidieregeling diende te worden veranderd en rechtstreeks naar de scheepsbouwers zou moeten gaan. Men heeft dat toen niet kunnen realiseren omdat in afwachting van een overdracht van de nationale sectoren de beleidsdynamiek niet meer aanwezig was om het uit te voeren.

Na de overdracht aan Vlaanderen is het evenmin gebeurd. Uw voorganger, minister De Batselier, heeft ter zake inspanningen geleverd, maar heeft ze niet kunnen afronden. De overheid heeft gedurende jaren bij de cliënten van de scheepsbouw een zeer verwarrende indruk gemaakt en aldus een grote onzekerheid ge-

Vogels

creëerd, wat vooral belangrijk is in een sector — daarop wil ik ook de aandacht van de liberale collega's vestigen — die overal in Europa en elders wordt gesubsidieerd, ook in de lage loonlanden.

Ten derde, de overheid, als belangrijke aandeelhouder, kan haar handen toch niet zomaar in onschuld wassen voor de ernstige fouten die de jongste jaren zijn gemaakt in het **bedrijfsmanagement**. Daarover werd door de vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid nooit gesproken. Dit is wel veranderd in het voorjaar van dit jaar toen ze de boekhouding niet wilde goedkeuren.

De oprichting van de NV Yatsu met kapitaal van Boel, waardoor de **kapitaalstructuur** van Boel is **leeggevoegd**, dateert echter niet van het voorjaar. Toen was het al duidelijk dat die oprichting een daad van slecht management was die de **kapitaalstructuur** van Boel in gevaar zou brengen.

Minister-president L. Van den Brande : Mevrouw Vogels, ik meen dat we elkaar in dit verband kunnen aanvullen. Van zodra ik de verantwoordelijkheid heb genomen voor Economie en voortbouwend op wat collega De Batselier in de vorige periode heeft gedaan, hebben de vertegenwoordigers van de overheid uitdrukkelijk gewezen op de problemen. Het volstaat de notulen van de raad van bestuur hierop te controleren. Tussen haakjes, de overheid maakt van die raad deel uit als waarnemer, en niet als volwaardige deelnemer, en dit als gevolg van de verhoudingen overgeërfd uit de periode van feitelijke regionalisering. Ik deel uw mening dat de problemen al langer bestaan, maar wij hebben onmiddellijk onze verantwoordelijkheid op ons genomen. Ik probeer logisch te zijn en ermee rekening te houden dat ze een waarnemende functie hebben.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de voorzitter, de strategie van de **privé-aandeelhouder** Saverys is niet nieuw, zoals daarnet al is gezegd. We kennen die firma sinds jaren en weten

wat die waard is. Ze staat voor chantage, voor het afpersen van de overheid.

Ik herinner me het debat dat werd gevoerd in 1986 in de Kamer toen de heer De Croo minister was. De nationale overheid wilde wel twee tankers prefinancieren, waardoor Boel opnieuw even gered werd, maar koppelde hieraan uitdrukkelijk de eis van een grondige herstructurering. De overheid heeft die herstructurering later niet meer opgevolgd. Zoals zo vaak het geval is, is herstructurering gelijkgesteld met het laten afvloeien van personeel. (**Onderbreking door de heer Candries**)

De afvloeiing van personeel dwong Boel ertoe te werken met onderaannemers en met bijvoorbeeld andere tekenaars.

De heer H. Candries : Dat is de logica zelf.

Mevrouw M. Vogels : Dat is de logica, maar blijkbaar niet de juiste. Het gevolg van die logica is een half miljard frank verlies omwille van slechte onderaannemers voor de Prins Philip, een overzetboot, en een kwalitatieve ontmanteling van het bedrijf.

Deze realiteit staat haaks op die logica en geldt niet alleen voor Boel, maar voor verschillende andere bedrijven.

De eigen **know-how** en de geschoolde werknemers worden buiten gezet, vooral **degenen** die te kritisch zijn. Dit gebeurde althans in 1986 en dreigt nu opnieuw te gebeuren. Werken met onderaanneming is ten koste van de kwaliteit en de naam van het bedrijf.

De heer H. Candries : Wat u zegt, is onlogisch. Het specialistisch vermogen zit in hoofdzaak bij kleine **toeleverers**. Een hoofdbedrijf is niet in staat om in alle dimensies van zijn activiteiten hooggespecialiseerd te zijn. Daarom moet het steeds meer een beroep doen op kleine specialisten, die veel meer diepgang hebben op een beperkt terrein.

De logica is dus totaal anders dan u beweert.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer Candries, deze logica komt het economisch weefsel in ons land blijkbaar niet ten goede.

Mijnheer de voorzitter, ik wilde hiermee alleen maar aantonen dat u Boel niet zomaar kan beschouwen als eender welk bedrijf.

Soms gedraagt de Vlaamse regering zich als de verantwoordelijke overheid die tot in het absurde haar **Vesec-richtlijnen** toepast en gemeenschapsgeld niet wil versmossen. Aan de andere kant blijft ze — ondanks het feit dat ze aandeelhouder is, en dus helemaal niet zo afstandelijk — doof voor alle blijken van goodwill van de huidige mede-eigenaar, hoe dubieus die ook zijn. Dit voeg ik er wel onmiddellijk aan toe.

Wat de heer Hancké daarnet heeft gezegd, is juist. Maar door de houding die de overheid aanneemt, gaat Saverys zijn zin krijgen want het bedrijf zal failliet gaan en het sociaal passief zal naar de overheid, weliswaar de nationale overheid, gaan. Men zal met een nieuwe lei kunnen beginnen. Ik weet niet met welke partners. Misschien kan de voorzitter van de regering zeggen wat de stand van zaken is in verband met de onderhandelingen met de nieuwe partners. Door de huidige strikte houding laat men Saverys los. Op mijn vraag in de commissie waarom men het been stijf houdt en men niet soepeler de regel één frank één frank toepast door bijvoorbeeld een inbreng in natura of overbruggingskredieten, heeft de voorzitter van de regering geantwoord dat overbruggingskredieten die worden aangevraagd in afwachting van een saneringsplan niet in aanmerking komen. Dit is een constante in het beleid van de Vlaamse regering stelde de voorzitter van die regering vermits de toekenning ervan zou leiden tot een financiële inmenging van de overheid in bepaalde ondernemingen zonder dat hieruit kansen op een nadrukkelijk herstel resulteren.

Mijnheer de voorzitter van de regering, u bent zelf medeëigenaar van die privéonderneming. Wat betekent het 49 percent van de aandelen te

Vogels

hebben, wanneer u niets kunt doen, wanneer u zegt dat u **daarmede** zelfs geen corrupte medeëigenaar in handen kunt houden. Heeft het dan zin om 49 percent van de aandelen te behouden ? Ik wil op die vraag graag een reactie want het is mijn overtuiging dat u door uw strikte houding Saverys laat gaan en hem eigenlijk geeft waar hij om vraagt, namelijk het afstoten van zijn scheepvaarttak uit heel zijn economisch imperium.

Bovendien neemt u onder het mom van een economisch verantwoorde overheid op die manier in feite de positie in van een klassieke aandeelhouder, die bij een faillissement het sociaal passief ziet verdwijnen. Daarna kan in een andere **constructie** met een nieuwe lei herbegonnen worden aan de scheepvaart van de toekomst. U als overheid schuift het sociaal passief door naar een andere overheid, de nationale. Ik heb de indruk dat men bezig is een scheepsbouw NV Vlaanderen uit te bouwen zonder dat daar enige sociale dimensie bij te pas komt.

Daarstraks werd de opmerking gemaakt dat het spijtig is dat de heer Willockx hier niet is. Ik vind dat ook jammer. Vermits hij een **dubbelmandaat** mag bekleden, had hij hier het woord kunnen voeren. Ik wil u zijn stem niet onthouden en hem citeren uit het weekblad **Knack** omdat ik het een beetje met hem eens ben. Hij zegt : "Ik stel mij vragen bij de manier waarop Gimvindus dit dossier heeft bejegend. Totaal wereldvreemd en technocratisch. Terwijl de boeken nog niet zijn neergelegd, was Gimvindus op een persconferentie het nog warme lijk al aan het dissecteren waarmee die technocraten alleen bewijzen dat zij elk begrip voor sociaal beleid missen". En, zo zegt nog de heer Willockx : "De volledige scheepswerf kan gered worden. Er zijn nog zeven boten in aanbouw. Er is al veel belangstelling voor de werf na het faillissement, maar ik zeg u dat het een slecht scenario is. Velen onderschatten dat omdat ze niet inzien dat de werknemers hun huid duur zullen verkopen" Dat zijn de woor-

den van een lid van deze Raad die waarschijnlijk omwille van zijn nationaal ministerschap hier niet aanwezig is en die het waarschijnlijk ook niet goed ziet zitten om hier de **Vesocrichtlijn** te komen verdedigen terwijl hij als nationaal minister het sociaal passief mede mag dragen.

Mijnheer de voorzitter, daar waar u volgens de wet geen verantwoordelijkheid **stricto sensu** hebt, hebt u die wel wat het algemeen welzijn van Vlaanderen betreft. Op dat vlak wil ik terugkomen op wat door collega Lenssens is aangehaald over de evolutie die wij momenteel in Vlaanderen meemaken in verband met de tewerkstelling. Wat betreft de collectieve ontslagen kan ik u mededelen dat er gedurende de eerste acht maanden van 1992 in Vlaanderen meer ontslagen waren dan in 1989 en 1990 samen. Het aantal collectieve ontslagen belooft momenteel 7.644. Wanneer Boel failliet gaat, komen er nog eens 1.850 bij.

Veel erger nog is het feit dat de ontslagen stuk voor stuk in de industriële sectoren vallen. Er zijn problemen in de mijnen, in de textielindustrie, waar ook op korte termijn vrij veel collectieve ontslagen worden verwacht, in de scheepsbouw en in de staalindustrie. Wat is nog de toekomst van het industriële weefsel in Vlaanderen ? Graag vernam ik op deze vraag het antwoord van de regering.

Vlaanderen zal toch geen tertiair eiland binnen Europa worden ? Laten wij ons industrieel weefsel volledig ontmantelen, met alle gevolgen van dien voor de tertiaire sector ?

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer F. Wymeersch : Mevrouw Vogels, ik wil even terugkomen op het citaat van minister Willockx dat u daarjuist hebt aangehaald. Minister Willockx maakt in de nationale regering deel uit van een coalitie die voor 95 percent overeenkomt met de coalitie in de Vlaamse regering. Zoals vele collega's, stel ik vast dat minister Willockx ontroerende, emotionele oproepen doet, onder andere tijdens

het debat in het TV-programma De Zevende Dag. Tijdens dit programma deed hij een ontroerende oproep tot de minister-president van de regering om bepaalde maatregelen te nemen en bepaalde stappen te overwegen. Wat is dan de invloed van bepaalde mensen op hun politieke vrienden die lid zijn van de regering ? Moet het bij een smeekbede blijven en kunnen zij deze smeekbede niet met meer overtuiging en kracht brengen ?

Ook kom ik even terug op de onderbreking door de heer Candries. Onrechtstreeks steunt hij mij wanneer hij zegt dat de hoogtechnologische kennis vooral bij de onderaannemers kan worden gevonden. Ook ik stelde dat bij een faillissement van de NV Boelwerf vooral de onderaannemers zullen worden getroffen en vooral dat daardoor de hoogtechnologische kennis zal verloren gaan. Daarom moeten wij er in de eerste plaats voor zorgen dat een faillissement wordt vermeden.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer Wymeersch, het is gevaarlijk steeds te wijzen op de consequente houding van anderen. Ik stel mij ook vragen over de houding van het Vlaams Blok ten aanzien van de Boelwerf en over de liberale ideeën die soms worden verkondigd, onder andere vorige week nog door uw partijgenoot Van den Eynde in verband met het IMF-rapport. Het was de Agalev-fractie die toen over de werkloosheidssector en over de problemen bij Doel sprak. Terwijl het Vlaams Blok het IMF loofde en de liberale anti-sociale politiek van Guy Verhofstadt bijspong. U mag anderen niet verwijten wat u zelf niet kan hard maken.

Agalev ijvert voor het behoud van een industrieel weefsel in Vlaanderen en is bekommerd om de tewerkstelling, maar dit duidelijk ook vanuit een ecologische invalshoek. Indien het over Doel in plaats van over Boel giug, dan zou ik hier niet staan, hoewel er maar een letter verschil tussen deze twee woorden is. Bij Doel zal het trouwens nooit zo ver komen als bij Boel omdat de overheid daar andere normen hanteert, omdat de libe-

Vogels

rale objectiviteit daar blijkbaar zij sprongetjes maakt en omdat de ideologie daar niet altijd geldt.

Ik geef u het voorbeeld van SCK waar 1.100 werknemers zijn tewerkgesteld. Tot voor kort kostte het SCK 2 miljard frank aan de overheid. Bovendien kost alles wat het SCK produceert op termijn nog eens zoveel aan afvalverwerking.

Boel is het laatste overblijfsel van de scheepsbouw in Vlaanderen en in België. Boel is voor ons belangrijk omdat het vervoer per schip het meest ecologisch verantwoorde vervoermiddel van de toekomst zal worden.

Mijnheer Candries, Europa betekent inderdaad alsmear meer vervoer van noord naar zuid en van oost naar west. Onze wegen zijn dichtgeslibt. Ik hoorde deze ochtend spreken over het eerste Vlaamse rapport over de luchtverontreiniging. Omwille van het steeds toenemend verkeer wordt aan de **alarmbel** getrokken. Volgens dit rapport heeft het plaats van katalysatoren, omwille van dat steeds toenemend verkeer, in het geheel geen effect gehad. Ook daar zal dus iets moeten gebeuren.

Als wij inzake het goederenvervoer op een meer ecologische manier willen verder werken dan zal het vervoer per schip moeten worden gestimuleerd. Dit heeft tot gevolg dat de scheepsbouw, ook vanuit een ecologisch perspectief, een bij uitstek toekomstgerichte sector is.

Als Boel failliet gaat, zullen alle kleinere werven die geen zeeschepen bouwen, meegesleurd worden. Trouwens, om van België naar Spanje te reizen, kunt u ook over zee gaan. Daarvoor hebt u geen binnenwegen nodig.

Bovendien denk ik dat wij door de technische **know-how** die momenteel bij Boel aanwezig is, zowel inzake hoogeschoolde arbeiders als wat de plannen betreft die inzake milieuvriendelijke scheepsbouw reeds bestaan, enorme troeven in handen hebben.

Ik wil nogmaals verwijzen, tot in den treure toe en tot wanneer de collega's er niet meer om lachen, naar plannen die bij Boel in de brandkast liggen voor door windkracht aangedreven schepen. Dit is een vorm van scheepsbouw waarin op dit ogenblik door Japan, vanuit een **toekomstgerichte visie**, wordt geïnvesteerd en dit als antwoord op de oliecrisis.

Minister-president L. Van den Brande : Mevrouw Vogels, alle alternatieven moeten ook worden beoordeeld op hun economische haalbaarheid. In de commissie hebt u dit onderwerp reeds aangeraakt. U weet dan ook dat er nog een andere Vlaamse werf is, die op het door u genoemde vlak zeer goede prestaties levert. Ik bedoel daarbij niet de technische kant, want daarover kan ik niet oordelen.

Mevrouw M. Vogels : Dit gebeurt wel op een veel kleinere schaal.

Minister-president L. Van den Brande : Inderdaad. Ik denk echter dat u iets te licht over een en ander heenstapt, ook inzake uw alternatief van de binnenscheepvaart. Nogmaals, ik ben geen technicus. Volgens mij zal men echter bijkomende investeringen moeten doen, indien men tot een andere generatie schepen wil komen.

De heer H. Van Dienderen : Dat is de toekomst !

Minister-president L. Van den Brande : Daar zijn we het alleszins over eens. Wie de sector kent en weet wat het betekent om een schip te bouwen, weet hoe dit zinvol kan gebeuren. Ik heb niet de nodige gespecialiseerde technische bagage daarvoor. evenmin als de andere collega's hier. dacht ik. Als u het woord toekomst uitspreekt, vraag ik u om die toekomst effectief voor te bereiden. Uw alternatieven zijn goed, alleen moeten we ons afvragen of ze het probleem van heden oplossen.

Mevrouw M. Vogels : Dat is juist de kern van het probleem. Over de Boelwerf wordt slechts gesproken in termen van heden. In de rand daarvan worden herstructureringen voor

de toekomst geprojecteerd. Dit is typisch voor de politiek, dit is **kortetermijn-denken**. Het dossier wordt daarna vergeten, tot het enkele jaren later weer op tafel ligt. Drie jaar later komt men dan tot identieke besluiten.

Wij moeten de Boelwerf behouden in de huidige toestand en met het huidige aantal werknemers. Dit moet gebeuren in het kader van een **toekomstvisie**. Daarom hebben wij de resolutie niet onderschreven. De projectie naar de toekomst wordt daarin immers gedeeltelijk losgekoppeld van de problemen van dit ogenblik op de Boelwerf. **Daarrond** draait alles. Vandaag moeten wij een oplossing vinden voor de Boelwerf, om het industriële weefsel inzake scheepsbouw voor Vlaanderen veilig te stellen voor de toekomst.

De voorzitter : De heer Lenssens heeft het woord.

De heer J. Lenssens : Mevrouw Vogels, u was niet aanwezig in de commissie op het ogenblik dat de **consensusresolutie** tot stand kwam. Ik herinner mij wel dat de heer Ulburghs aanwezig was. Hij heeft zijn instemming met die resolutie betuigd.

De voorzitter : De heer Ulburghs heeft het woord.

De heer J. Ulburghs : De heer Lenssens heeft inderdaad gelijk. Hij moet wel alles vermelden. U weet dat ik de argumenten van Agalev heb uiteengezet, mijnheer Lenssens. Dat behelste onder andere dat er iets moest gebeuren vooraleer het tot een faillissement kwam. Unaniem heeft men toen besloten daarmee rekening te houden. Dit zou in de resolutie worden vervat. Toen heb ik de resolutie goedgekeurd. Wij hebben de voorliggende resolutie evenwel niet ondertekend.

De heer J. Lenssens : Ik stel vast dat, naast het Vlaams Blok, nu ook Agalev een bocht neemt. In de openbare vergadering wordt deze consensusresolutie nu afgewezen, in tegenstelling tot wat in de commissie werd gezegd. **(Applaus bij de PVV)**

Mevrouw M. Vogels : Dit is een té kleine politiek in zo een belangrijk dossier, mijnheer Lenssens ! In de commissie heb ik hetzelfde gezegd als vandaag. Wat ik hier zeg, sluit niet aan bij uw resolutie, dat is wel duidelijk.

Minister-president L. Van den Brande : Mevrouw Vogels, u verwijst naar een visie op korte en op lange termijn. Ik vraag u om eens op te zoeken wat ik in dat verband heb meege-deeld. Het **ontwerp-programmadecreet** bevat een scheepsbouwbeleid op lange termijn. Daar werd reeds even naar verwezen. Er werd ook een advies gevraagd aan de Raad van State.

De Vlaamse regering zal dit dossier in de Vlaamse Raad verdedigen. Binnen het vooropgestelde tijds kader voor de bespreking van de begroting en het programmadecreet zullen wij over een beleid op lange termijn beschikken. Wij hoeven daarvoor dus niet op andere instanties te wachten. Men kan over dit beleid uiteraard discussiëren ten gronde. Ons kan echter niet worden verweten niet op lange termijn te denken : de basis daarvoor wordt gelegd in het programmadecreet .

Mevrouw M. Vogels : Dat heb ik ook nooit betwijfeld.

Minister-president L. Van den Brande : U zegt daarjuist dat dit de fout is van de politiek. Precies alsof u als toeschouwer aan politiek doet en dus zelf geen politica bent. U zegt dat de fout moet worden gelegd bij diegenen die politiek bedrijven. Welnu, u doet ook aan politiek. We hebben trouwens het bewijs geleverd door het opstellen van wetteksten en decreten dat we wel degelijk aan de toekomst denken.

Mevrouw M. Vogels : De hamvraag vandaag is of de Vlaamse Raad en de Vlaamse regering bereid zijn om dat lange-termijn-beleid, waar u ongetwijfeld mee bezig bent, uit te bouwen ná het faillissement of vóór het faillissement van Boel. Men is nu bezig met de langzame wurging van Boel door het steeds maar uitstellen

van een uitspraak door de rechtbank. Dat neem ik ù niet kwalijk, maar het is wel een realiteit.

Minister-president L. Van den Brande : Wie is men, mevrouw Vogels. De publieke opinie heeft toch recht op duidelijkheid !

Mevrouw M. Vogels : Antwoord eens op mijn vraag.

Minister-president L. Van den Brande : U zegt **vanop** deze tribune dat de overheid er mee schuld zou aan hebben dat nu een aantal problemen rijzen. Wie bedoelt u met men ? Bedoelt u mij, de minister voor Economie, de Vlaamse regering, de Vlaamse meerderheidsfracties, wie bedoelt u precies ?

Mevrouw M. Vogels : Ik heb gezegd dat de schuld ligt bij de heer Saverys.

Minister-president L. Van den Brande : Mevrouw Vogels, ik vind dat we geen dienst bewijzen aan de burger en het bestuur door dergelijke uitspraken te doen wanneer we niet klaar en duidelijk zeggen waar de verantwoordelijkheden liggen. **Dis**-socieer u niet van de politiek, associeer u ermee ! Wees dus ook duidelijk, zoals u het ook van mij vraagt. Laten we daarvoor een gezamenlijke inspanning leveren.

Mevrouw M. Vogels : Ik heb in mijn uiteenzetting precies gezegd wie volgens mij voor de huidige situatie verantwoordelijk is. Aan de ene kant is dat de aandeelhouder, de heer Saverys, die wij hier niet kunnen duiden, en aan de andere kant de Vlaamse overheid, die Boel niet zo maar als een bedrijf kan bekijken, alleen al omdat de overheid 49 percent van de aandelen in handen heeft. Dit is niet goed voor het vertrouwen tussen burger en de politiek. Het is ook niet goed te zeggen dat de schuld bij de rechtbank ligt. Inderdaad, al te dikwijls verschuilen politieke verantwoordelijken zich achter de juridische instanties.

Mijn mening is dat de Vlaamse Raad vandaag duidelijk uitspraak moet doen over het feit of hij bereid is om

het faillissement van Boel tegen te houden. Dit is mogelijk door aan de Vlaamse regering te vragen van de **té** strikte toepassing van de **Vesoc-richtlijn** af te stappen en opnieuw rond de tafel te zitten om te overwegen eventueel een inbreng in natura te aanvaarden of eventueel een **overbruggingskrediet** te geven. Wij zijn ervan overtuigd dat Boel met de huidige hoeveelheid tewerkstelling, de huidige **know-how** en de huidige structuur nog een toekomst heeft. Het is dan ook helemaal niet nodig om mensen van vijftig jaar te laten afvloeien, want wij hebben hen inderdaad geen alternatief te bieden. Mits een goed scheepsbouwbeleid kunnen we hen wel nog gedurende vijftien jaren een serieuze job bieden in de sector waarin zij gespecialiseerd zijn.

Ik wil dat de Vlaamse regering en u in het bijzonder als verantwoordelijke, enerzijds afstapt van het kille **ondernemerschap** en anderzijds, u ervan bewust bent dat hoe dan ook Boel aan de overheid geld zal kosten. Indien u niet een beetje soepeler omspringt met de Vesoc-richtlijn, dan zal het de nationale overheid zijn die het sociaal passief moet dragen. De minister van Arbeid en Tewerkstelling zal dan bijkomende middelen moeten investeren in de omscholing van arbeiders, in bij komende VDAB-kantoren in Sint-Niklaas en omgeving, wat ten gronde niks oplost maar wel veel geld zal kosten. Vorming creëert geen werk, nieuwe kantoren van de VDAB evenmin. Bij Boel is er zinvolle arbeid mogelijk, voor alle arbeiders die er nu werken. De hamvraag blijft dan ook of u bereid bent nog iets te ondernemen zodat het bedrijf niet failliet wordt verklaard.

De voorzitter : De heer Candries heeft het woord.

De heer H. Candries (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, wij zijn begonnen met de bespreking van het probleem van de Boelwerf en van de scheepsbouw in Vlaanderen. We hebben hier echter nog met een ander belangrijk probleem te kampen, namelijk dat van de politieke morele moed.

Candries

Mijnheer Hancké, ik kan uw zorgen begrijpen, maar ik wil toch waarschuwen voor valse verwachtingen. De scheepsbouw in Vlaanderen zal er in de toekomst anders uitzien dan vandaag.

De heer L. Hancké : In 1978 telde de sector 6.000 werknemers, in 1986 3.000. Op dit ogenblik blijven er daar slechts 1.800 van over. Als u vindt dat het mij aan morele moed ontbreekt en dat ik valse verwachtingen creëer, vertelt u deze Raad dan eens hoeveel arbeidsplaatsen de scheepsbouw in Vlaanderen mag tellen.

De heer H. Candries : Mevrouw Vogels wijst de toeleveringsbedrijven met de vinger voor de problemen met de aflevering van één van de schepen van Boel. Dat is echter onjuist. Als men wil inspikken op de **kwaliteitseisen** van vandaag en morgen, moet er absoluut geïnvesteerd worden in kennis voor alle aspecten van onze bedrijvigheid. Eén enkel bedrijf kan dat echter niet meer dragen. Daarvoor is specialistisch vermogen nodig dat over een groot aantal bedrijven moet worden gespreid. Op die manier zullen bedrijven gedwongen worden speciale orders bij gespecialiseerde bedrijven te plaatsen. Er bestaat dan een spreiding van activiteiten, maar het is de de som van die activiteiten die belangrijk is.

Zelfs als Saverys gediversifieerd heeft, vraag ik mij af hoeveel arbeidsplaatsen dat heeft gecreëerd.

De heer L. Hancké : Dat heeft geen arbeidsplaatsen gecreëerd, dat heeft er gekost. U antwoordt echter niet op mijn vraag en ik zie niet goed in welke rol u hier wil spelen.

De heer H. Candries : Volgens wat ik weet over industrie, moet ik tot het besluit komen dat de **scheepsbouwsector** er in de toekomst anders zal uitzien. Als wij dat proberen te ontkennen, dan liegen wij. We moeten eerlijk durven zijn. (*Applaus bij de PW*)

De heer L. Hancké : Wat hebben wij

aan uw opmerking dat deze sector er anders zal uitzien, als u ons niet vertelt hoe u denkt dat hij er moet uitzien ?

De heer H. Candries : Daar zal ik het zo dadelijk over hebben. Het probleem van de Boelwerf staat niet alleen, het heeft ook te maken met de hele scheepsbouwsector en de internationalisering van de markten. Tegelijkertijd treedt er eigenlijk een brutale verhoging van de eisen op de markten op. Eerst en vooral moeten we ons dus afvragen of er een markt bestaat voor de scheepsbouw. Ik antwoord daar onmiddellijk ja op, er is nog hoop. Ten tweede moeten we ons afvragen of wij over het potentieel op industrieel en wetenschappelijk vlak beschikken om op die markt in te spelen. Daar kan ik ook bevestigend op antwoorden. Dan is echter de vraag aan de orde of wij op die markt ook competitief kunnen zijn. Daarmee zijn we dan aan het echte probleem gekomen.

Hoe men het draait of keert, er is het gegeven van de internationale competitie. Die internationale competitie dwingt ons tot heroriëntering. We zullen moeten nagaan hoe we op de wereldmarkt aanwezig kunnen zijn, ook al zijn er landen waar gul wordt omgesprongen met overheidsgeld, landen met ongelooflijk lage lonen en landen met reuzegrote scheepswerven waar tegenover wij dwergen lijken. Als wij met een probleem van competitiviteit worden geconfronteerd, dan moeten wij ons willen afvragen wat er gedaan moet worden om die competitiviteit te herstellen. Oud-minister en professor **Marc Eyskens** verklaarde ooit tijdens een voordracht over de textielsector dat wij ingevolge de concurrentie van de lage loonlanden de textielsector maar moesten opgeven. Ik was het met die uitspraak niet eens. Als er een markt is, moet men nagaan hoe men op die markt aanwezig kan zijn. Door technologie te investeren in het productieproces en door specialisatie is de textielsector weer competitief geworden. De textielsector is dus gered door innovatie.

Ik weiger vandaag te geloven dat wij

de scheepsbouw in ons land moeten afschrijven omdat andere landen goedkoper kunnen produceren. Als wij opnieuw investeren, gaan specialiseren, de gaten in de markt ontdekken die de grote scheepsbouwers niet interesseren, maken wij opnieuw een kans. Het potentieel dat bij onze scheepsbouwbedrijven aanwezig is, zullen we moeten oriënteren naar specialisatie. Het een kwestie van afwegen. Concurrenieren met Korea, Finland, de landen van het vroegere Oostblok is wellicht niet mogelijk.

Er zijn ongetwijfeld een aantal domeinen op de scheepsbouwmarkt waar wij wél aanwezig kunnen zijn, presteren en succes hebben. Daarover moeten wij vandaag discussiëren.

De heer L. Hancké : Mijnheer Candries, hoe kan het dat in het orderboek van de Boelwerf nog een bestelling van 7 schepen is ingeschreven ? Bij gebrek aan kwaliteit of competitiviteit ? Komaan !

De huidige situatie is niet te wijten aan een tekort aan **concurrentievermogen**. Het bedrijf kampt echter met een aantal structurele fouten, onder meer een onderkapitalisering. Het heeft sinds 1978 tientallen schepen gebouwd, telkens met winst. Door de combinatie van een verlies van 500 miljoen frank ingevolge het mislopen van de bouw van de Prins Filip en de onvoldoende kapitaalstructuur is het bedrijf in moeilijkheden geraakt. Die zouden er niet zijn geweest indien Boelwerf het desbetreffende schip tegen de voorziene winst had kunnen opleveren.

Dit hoogtechnologisch en gespecialiseerd bedrijf heeft zijn plaats op de internationale markt en hoeft de concurrentie met de werven van Korea niet te vrezen want die produceren eenwandige schepen. De problemen van de Boelwerf vloeien niet voort uit een gebrek aan kwaliteit of uit de concurrentiestrijd met het buitenland, maar uit de eigen structurele gebreken en uit het door de privé opgevoerde spelletje.

De heer H. Candries : Mijnheer Hancké, ik meen dat u het al te sim-

Candries

plistisch voorstelt. Uw onderbreking bevat ongetwijfeld enkele elementen van waarheid. Ik ben er echter van overtuigd dat u, wanneer u de problemen van het bedrijf tot die oorzaken reduceert, een **struisvogelpolitiek** voert.

Het bedrijf kampt wel met een probleem van competitiviteit. Het is niet omdat het orderboek vol is, dat er op dat vlak niets aan de hand is. U zou er verstoeld van staan hoeveel bedrijven op de internationale markt bestellingen kunnen losweken precies dank zij de steun van de overheid, onder -andere via de **Delcrede**-dienst, enzovoort. Men slaagt er zelfs in op onbestaande markten te verkopen -zolang de overheid maar bijspringt.

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer F. Wymeersch : Mijnheer Candries, ik moet de heer Hancké bijtreden. De Boelwerf heeft zich de jongste jaren sterk gespecialiseerd en gediversifieerd. Zo heeft het onder meer de Yatzi en de Methania gebouwd. Dit laatste schip, opgeleverd in 1978 heeft tot 1981 de fjorden als werkterrein gehad waarna het werd ingezet voor het transport van aardgas van Algerije naar Zeebrugge. Vorig jaar moest het naar het droogdok voor **nazicht** en onderhoud. Daaruit is gebleken dat het schip haast goed is voor de sloop. Enkel mits een paar grondige herstellingen, die slechts op korte termijn soelaas brengen, mag het schip van-het Britse Lloyds nog voor enkele jaren in de vaart worden gehouden.

Er moet dus worden gedacht aan de bouw van een vervangschip. Wie zal dat doen als de Boelwerf er niet meer is ? Die werf is immers de enige in heel Europa die de technologie en de technische kennis ervoor in huis heeft.

De voorzitter : Dames en heren, ik heb niets tegen onderbrekingen. Nochtans vraag ik u de spreker, gelet op het gevorderde uur, niet meer te onderbreken. Anders zullen wij het antwoord van de minister-president

pas na 16 uur horen. Het was mijn bedoeling het debat vanochtend af te ronden zodanig dat een punt in zijn geheel is afgewerkt, te meer omdat het tijdstip geschikter was dan gisteravond.

De heer Candries heeft het woord.

De heer H. Candries : Mijnheer de voorzitter, ik ben verrast door de reacties op mijn uiteenzetting. Ik doe opmerken dat ik voor het voortbestaan van de Boelwerf pleit, niet in zijn structuur van gisteren, maar wel voor een in bepaalde branches van de scheepsbouwsector gespecialiseerd bedrijf. Het marktaandeel waarin wij niet **competitief** zijn, moeten wij bijgevolg afstoten.

Wanneer wij dus meer gespecialiseerd aanwezig zijn op die markt zal de betekenis van toelevering en **netwerkformules** nog verbreden. Dat eist echter een andere aanpak, maar het stelt de scheepsbouw in Vlaanderen veilig. Ik pleit voor een **scheepsbouwactiviteit**, maar wij moeten nagaan hoe wij op die markt aanwezig kunnen blijven.

De vraag daarbij is : welke gevolgen zal dit hebben op de structuur van de Boelwerf ?

Wij mogen ook niet vergeten dat wanneer wij spreken over een schip, wij moeten nagaan welke de elementen zijn van dat schip en wie voor die elementen zorgt, welke de toegevoegde waarde is van deze elementen en wat de toegevoegde waarde is van het samenbrengen van deze elementen ?

Men zal vaststellen dat er elementen zijn met weinig toegevoegde waarde en dat men de toegevoegde waarde eerder zal vinden bij de toelevering. Dit is evenwel niet beperkt tot de Boelwerf.

Volgens mij is er een toekomst voor de scheepsbouw in Vlaanderen, maar wij moeten de moed hebben deze sector door te lichten en te zeggen dat een aantal domeinen buiten ons vermogen vallen en dat wij slechts kansen hebben via een specialistisch optreden en via het zoeken naar marktniches. Wij moeten die kansen

grijpen, wij hebben immers het **wetenschappelijk**, industrieel-, en vakmanschapvermogen. (*Applaus*)

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minster-president L. Van den Brande (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik geloof dat het debat in het verlengde van de bespreking in de commissie goed aantoont dat wij allen bezorgd zijn over de Boelwerf en de scheepsbouw in het algemeen.

De verslaggever, de heer Dielens, heeft de elementen goed weergegeven. Ik verheug mij erover dat deze resolutie de vrucht is van een consensus van uitstekend parlementair werk. Er werd immers gezocht naar een aanbeveling die richtinggevend moet zijn ten aanzien van de beslissingen die worden genomen.

Ik wil nu niet te diep ingaan op sommige accenten van een of andere fractie. U moet onder elkaar beoordelen in welke mate engagementen overeenstemmen met de tekst.

Er zijn vier kernpunten. Wanneer er wordt uitgegaan van het geloof in een concurrentiële scheepsbouw in Vlaanderen, dan is dit ook ten volle onze opvatting.

Ik heb van meet af aan duidelijk gesteld dat het ons uitgangspunt is dat wij geloven dat de scheepsbouw in Vlaanderen overleefd zal blijven en dat daarvoor kansen zijn. Wij willen daar aan meewerken.

Ten tweede, in de resolutie wordt aangedrongen op een decretaal kader om op lange termijn waarborgen te bieden aan de scheepsbouw, dit in een Europees-conforme context. Ik kan enkel opnieuw herbevestigen dat wij ter zake onze verantwoordelijkheid genomen hebben en dat wij, naar ik hoop, eerstdaags, het programmadecreet, hoofdstuk 1, kunnen bespreken. Wij hebben niet gewacht op de aanbeveling van de Vlaamse Raad om dit te doen. De inspanningen van mijn voorganger inzake economie om tot een lange termijnregeling te komen, zijn gestoten op onder

Van den Brande

meer Europese argumenten. De huidige afweging in de Vlaamse Raad is volgens mij dan ook goed.

Ten derde, er werd unaniem goedgekeurd dat een businessplan noodzakelijk is en dat er slechts aanzetten tot duurzame oplossingen kunnen komen op basis van gelijkwaardige inspanningen. Het is ons standpunt sedert verscheidene weken om dit als uitgangspunt te nemen.

Ten vierde, er is de blijvende bereidheid om langs de **overheidsaandeel**houder te blijven participeren. Ik bevestig dat de overheid haar economisch goed afgewogen inbreng wil gestand doen als wij inderdaad nog geloven in de scheepsbouw in Vlaanderen. Ik deel de mening van de collega's dat er ondersteuning nodig is voor de scheepsbouw. Enkel blijven de vragen waar wij thans staan, in welke mate en volgens welke voorwaarden. De meningen van mevrouw Vogels en de heer Wymeersch verschillen ter zake met de mijne.

Ik wil niet de polemiek aangaan over de inhoud van de resolutie. Ook in het licht van wat de heer Lenssens over het menselijke en sociale aspect heeft gezegd, kan ik u het volgende mededelen. Ik ben geen kille boekhouder zoals mevrouw Vogels heeft gezegd. Diegenen die mij kennen, weten — hoop ik toch — dat dit niet mijn ingesteldheid is. Het zou getuigen van kil boekhouderschap mocht ik zonder meer uw redenering aanhouden. Ik wil de zaken veralgemenen en schematiseer. Kansarmoede kan snel leiden tot staats- en **mensarmoede** en maatschappelijke armoede als wij de lijn zouden doortrekken die het gevolg was van 70 jaar **staatsinterventionisme**. In de Oostbloklanden was het grote probleem dat de werkloosheid niet bestond, maar dat de werkloosheid een deel van de werkgelegenheid was. Dat is de essentiële analyse die wij moeten maken. (*Applaus bij de PVV en de heer Candries*)

Als de werkloosheid in de werkgelegenheid is opgenomen, is dat het gevolg van het feit dat voor één gewone economische arbeidsplaats, er drie

mensen werden ingezet. Op een **persontmoeting** na mijn bezoek aan Warschau en een deel van Polen kreeg ik vanwege een Pools journalist de vraag voorgelegd — ik zal dat niet snel vergeten — wat mijn mening was over het aantal arbeiders en bedienden die aanwezig moesten blijven in de grote tractorenfabriek Ursus tegen Warschau, waar op dat ogenblik **15.000** personen werkten. Op dat ogenblik heb ik als minister van Arbeid het volgende geantwoord. Eerst heb ik gezegd dat ik na twee uur **bedrijfsbezoek** toch moeilijk een zinnig antwoord kon geven op de gestelde vraag. Mocht men mij die vraag in Vlaanderen of België stellen, dan zou het antwoord zijn dat ik vanuit het beleid niet geplaatst ben om uit te maken hoeveel mensen nuttig, economisch, sociaal verantwoord in het bedrijf aanwezig moeten zijn. De aanwerving en het ontslag vallen onder de verantwoordelijkheid van de ondernemers.

Ik heb mij tijdens de voorbije periode — en daarvan zal u wel kunnen getuigen — bijzonder realistisch, zakelijk en open opgesteld ten opzichte van deze problematiek.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de minister-president, ik vind dat u zich niet kan losmaken van de oude tegenstellingen. U geeft de indruk dat er slechts twee alternatieven zijn : ofwel het huidige beleid, ofwel het vroeger gevoerd Oostblokbeleid. Volgens mij bieden geen van beide een goede oplossing. Ik ben ook niet voor het systeem van Mevrouw Thatcher in Engeland — dat nochtans door de liberalen steeds wordt toegejuicht — en waarbij de werkloosheid steeds toeneemt, noch voor het systeem in de Verenigde Staten, waar de armoede steeds maar groter wordt. Zo'n samenleving wensen wij in Vlaanderen toch niet !

Wij staan aan de vooravond van nieuwe tijden en nieuwe breuklijnen en het is niet door mekaar de oude etiketten op te plakken dat wij tot een oplossing zullen komen. Eergisteren nog zei de heer Geysels dat het de tijd was van het einde van een aantal illusies. De illusie van de volledige tewerkstelling of de illusie dat een

verhoging van het **concurrentievermogen** meer werkplaatsen geeft bestaat niet meer. Allen samen moeten wij denken aan nieuwe modellen en nieuwe vormen die zowel op economisch als op ecologisch vlak welvaart bieden.

De heer A. Denys : Volgens mij moet tewerkstelling in de eerste plaats tot stand komen via een goed renderende bedrijfseconomie. Ik zie niet in hoe men op een andere wijze duurzame tewerkstelling creëert.

Lees eens het rapport van mevrouw Detiège over de zogenaamde **weertewerkstelling**, de tewerkstelling van de overheid. Welnu, dat is zeer ontgoochelend. Voor één arbeidsplaats wordt meer dan 500.000 frank betaald en de doorstroming ervan naar de particuliere sector betekent niets.

Mevrouw M. Vogels : Wat betaalt de overheid als subsidiëring voor één arbeidsplaats in de chemische sector bijvoorbeeld ? (*Twistgesprekken*)

De voorzitter : Collega's, indien u dat wenst, kan ik de vergadering schorsen om uw twistgesprekken te beëindigen.

De heer Hancké heeft het woord.

De heer L. Hancké : Mijnheer de minister-president, wij pleiten voor het behoud van de tewerkstelling. Ik weet wel dat u het niet als dusdanig bedoelde, maar de verwijzing naar de Oostbloklanden is uiteraard onaangenaam. Wij zijn geen voorstanders van werkgelegenheid op z'n Oostbloks.

Wij zijn er wel van overtuigd dat de overheid een belangrijk rol moet vervullen, niet alleen in de **non-profit**sector, maar ook voor het behoud van het werkgelegenheidsweefsel in Vlaanderen. Wij geloven in een rol die onder andere door Keynes werd bepaald, maar niet in een rol zoals die wordt voorgesteld door de liberalen, te weten alles toevertrouwen aan de particuliere sector.

Verder wens ik er aan toe te voegen dat de werkgelegenheid zal moeten worden bepaald op basis van **gege-**

Hancké

vens eigen aan het bedrijf, aangaande de concurrentiepositie, de productiviteit, enzovoort. Dat betekent dat degenen die hier en in de commissie pleitten voor een drastische vermindering van de tewerkstelling op de Boelwerf, a priori geen gelijk hebben. Wij willen ons niet opsluiten in een systeem waarbij, zoals door de heer Candries werd gesteld, het landschap volledig zou worden veranderd en het aantal werknemers op de Boelwerf zou dalen tot 500 of 700, zoals in de commissie werd gezegd. Deze logica aanvaarden wij ook niet. De sterkte van de werkgelegenheid in de Boelwerf zal moeten worden bepaald aan de hand van de economische factoren, waarbij de overheid zal moeten zorgen voor behoorlijke sociale voorwaarden.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande (op de tribune) : Collega's, ik voel geen enkele behoefte om te etiketteren. U weet trouwens dat dit al bijzonder anoniem gebeurt. In het kader van technocratisch-Europese reglementeringen bezoedelt het aanbrengen van bar-codes zelfs de mooiste publicaties van boeken of dichtbundels.

In het verlengde van het algemeen debat wens ik op het volgende te wijzen. Wij moeten goed weten welke de gevolgen zijn van een **maatschappijkeuze** die we maken. Mevrouw Vogels heeft mij niet laten uitspreken toen ik verwees naar de **persontmoeting** in Polen. Het is altijd mijn stelling geweest dat wij niet als nieuwe missionarissen naar deze landen moeten gaan om te zeggen hoe alleen zaligmakend alles zich hier heeft afgetekend. De zin voor objectiviteit brengt mij ertoe te zeggen dat men niet aan een sociale economie kan werken als deze niet als eerste pijler het onafhankelijke ondernemen heeft. De vraag waarvoor wij hier staan en die mij in staat stelt de onderdelen van de resolutie goed te keuren is : wat kan en moet de opdracht van de overheid zijn in een activiteit zoals de scheepsbouw ?

Daarom moeten wij onze **verantwoordelijkheid** opnemen.

Als er in het vijfde punt van de resolutie wordt verwezen naar de **Vesocrichtlijn** moet ik toegeven **dat** de verhouding nergens mathematisch is bepaald. Het is echter goed te weten dat over de fracties heen een brede consensus bestaat — behoudens bij de heer Wymeersch en mevrouw Vogels — over het feit dat wij inzake de kapitalisatie van de vennootschap niet wensen af te wijken en ook niet zullen afwijken van de lijn die wij hebben getrokken. Wij wensen geen hoofdaandeelhouder te worden. Bovendien moeten wij een grote zorg aan de dag leggen voor de middelen die de Vlamingen aanbrengen. Ik heb eens gezegd dat, indien we een bedrag X zouden toekennen, iedere Vlaming, van boorling tot de vijfde generatie, 200 frank zou bijdragen. Het punt is niet of die 200 frank te veel of te weinig is ; het punt is of de gedane inspanning een nieuw perspectief biedt. Want, afgezien van het feit dat we **meerderheidsaandeelhouder** zouden worden, is het duidelijk dat het inpompen van nog een paar honderd miljoen frank op dit ogenblik geen enkele structurele oplossing met zich zou brengen. Dat is de moeilijkheid. Na een periode van onrechtstreekse communicatie — aandeelhouders die geen rechtstreeks contact hadden met de vakbonden of met de overheid — heb ik het initiatief genomen en hebben we moeten vaststellen dat er op dit moment een capaciteitstekort is — ik druk mij voorzichtig uit — van minstens drie miljard frank. Dat is de realiteit. Dus, waar ligt het probleem bij de Boelwerf ? Niet in de deskundigheid, de **know-how**, of de ervaring, zelfs niet in het behoren tot een Europees, Vlaams, Belgisch of internationaal marktsegment, maar wel in de draagkracht van de onderneming. Men kan die verbeteren door het **vermogen** te verhogen, het nodige kapitaal aan te brengen en prospectief te denken.

Mijnheer de voorzitter, collega's, u zal mij vandaag niet horen zeggen dat het ons opzet is tot een faillissement te komen. Ik herhaal wat ik in de commissie heb gezegd. Welke onver-

laat zou als stelling kunnen hebben **een** faillissement na te streven ? Het enige wat ik vaststel, na alle contacten en besprekingen die ik heb gehad, is dat er in het bedrijf een nieuwe vermogensaanbreng moet komen, die leidt tot nieuwe investeringen en tot een structurele, duurzame oplossing.

U hebt mij in de afgelopen weken nooit horen zeggen, en ook in de toekomst zal u dat van mij niet horen, dat de Boelwerf zoveel of zoveel werknemers zal hebben.

Mevrouw Vogels, vanuit het beleid ben ik niet in staat om zoals u te zeggen dat zoveel kaders, bedienden, arbeiders op de Boelwerf actief kunnen blijven. Ik heb deze economische pretentie niet en ik geloof dat het onwijs is om dat te doen.

Mijnheer de voorzitter, ik ben het volledig eens met het zesde punt van de resolutie die erop aanstuurt nieuwe industriële partners te zoeken. In alle discretie kan ik u zeggen dat ik daarvoor niet gewacht heb op aanbevelingen die een collega uit de federale regering me op een zondagmorgen heeft gedaan, toen hij het grote nieuws bracht dat er geïnteresseerden waren om de Boelwerf te redden.

Ik wil daarover geen polemiek ontwikkelen, ik neem daar afstand van, u kent mijn verklaring. Ik meen dat de verschillende beleidsniveaus zich niet tot wederzijdse inmenging mogen laten verleiden. Wel kan onze regering van op het regionale niveau en de federale regering van op het nationale niveau haar opinie geven.

Aan collega Dehaene heb ik geschreven dat het niet goed is om zich rechtstreeks in te mengen in voorliggende dossiers en evenmin om rechtstreekse kritiek te uiten op houdingen van andere beleidsniveaus. Wel houden wij de mogelijkheid open er een eigen mening op na te houden.

De heer A. Denys : Mijnheer Van den Brande, was collega Dehaene het met u eens ?

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Denys, collega Dehae-

Van den Brande

ne treedt mijn standpunt bij, maar u moet hem dat vragen in het federale parlement.

Wanneer collega Willockx mij meedeelde dat er geïnteresseerde partners zouden zijn voor de Boelwerf, heb ik hem geantwoord dat hij me niets nieuws vertelde. Dat is echter onbelangrijk .

Wat wel belangrijk is , collega's, is dat ik u in deze Vlaamse Raad kan meedelen en bevestigen dat er sinds geruime tijd onderhandelingen plaatsvinden met minstens vier geïnteresseerde en ernstige partners, die elk bereid zijn een bijkomende kapitaalbreng te doen, . . .

Mevrouw M. Vogels : Voor of na de afslanking, mijnheer de minister ?

Minister-president L. Van den Brande : . . . maar die vooraleer deze stap te zetten een haalbaarheidsstudie hebben laten uitvoeren en daaruit besluiten dat er een leefbare scheepsbouwactiviteit voor Vlaanderen is en blijft weggelegd. Vooraleer de stap ook echt te zetten, wensen zij dat er een businessplan wordt opgesteld.

De hele vraag is onder welke omstandigheden deze sterk geïnteresseerde privé-partners bereid zijn een stap te zetten. Het enige wat ik daarover nu kan zeggen, is dat zij zich enkel zullen engageren wanneer er een juridisch duidelijke en uitgeklaarde toestand bestaat op de Boelwerf.

Collega Hancké en andere collega's hebben eveneens te kennen gegeven dat het absoluut noodzakelijk is dat er een einde komt aan de onzekere toestand.

Mevrouw Vogels, u heeft mij gevraagd of de houding van de Vlaamse regering inzake de toekomst van de scheepsbouwactiviteiten al dan niet gekoppeld is aan een faillissement.

Wij hebben het ontwerp van decreet voor de toekomst klaar gemaakt. Het ligt thans voor advies bij de Raad van State en het zal zo snel mogelijk door de Vlaamse Raad worden behandeld. Dit is losgekoppeld van een beslissing

van gelijk welke gerechtelijke instantie. Wij nemen onze **beleidsverantwoordelijkheid**. Wij leveren het bewijs dat het ontwerp van decreet op lange termijn de mogelijkheid verschaft om gegarandeerd aan scheepsbouw te doen. Als ik u zeg dat er momenteel onderhandelingen aan de gang zijn en dat partners engagementen willen aangaan, evenwel alleen in een duidelijke en uitgeklaarde toestand, staat daar vanzelfsprekend tegenover dat wij als overheid ons evenredig aandeel willen doen in het herkapitaliseren en in het versterken van het vermogen van de NV Boelwerf. Dus als die partners over de brug komen, zullen wij onze afspraken nakomen en een evenwaardige inbreng doen.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de minister-president, wanneer ik u vroeg wat voor u, als verantwoordelijke overheid, de band is tussen de lange termijn van de scheepvaart en de huidige situatie Boel, voor of na het faillissement , vroeg ik u dit niet aan de decreetgever , maar wel aan de 49 percent aandeelhouder in de NV Boelwerf. Dat is een heel andere situatie.

Minister-president L. Van den Brande : Mevrouw Vogels, wij hebben toch twee opdrachten. U zegt dat het tijd is dat de overheid en de Vlaamse regering de zaken op lange termijn bekijkt. Wij hebben een ontwerp van decreet klaargemaakt waarover u zult oordelen en dat u al dan niet zult goedkeuren. Intussen heb ik, los van de beslissing van de rechtbank, telkensmale herhaald dat wij ons aandeel willen doen. Ik kan het niet duidelijker zeggen. Indien de **privé-aandeelhouder**, en ik zal mij hier zeer genuanceerd uitdrukken, op een bepaald ogenblik met een engagement had kunnen komen om 140 miljoen frank in te brengen, had men een bepaalde stap kunnen doen. Ik weiger ook hier vandaag te beoordelen of een privé-aandeelhouder al dan niet een bepaalde stap moet doen. Ik heb daarover wel een eigen mening.

Op 23 september 1992 kreeg ik het volgende communiqué binnen. Ik citeer. „ Wij zijn als verantwoordelijke

zakenmensen eveneens niet zo besla-gen in het opvoeren van praatshows voor de media. Onze activiteit is business. De overheid is actief in de showbusiness. Wij hoeven geen lessen te krijgen.” Einde citaat. Wanneer ik dit las, stelde ik mij grote vragen over de ethiek van het ondernemen. In mijn overtuiging is een ondernemer iemand die onderneemt en niet louter een belegger. In de grote Vlaamse traditie, en dat is altijd de sterkte geweest van onze Vlaamse economie, waren het altijd de ondernemers die de zaken hebben gemaakt en niet de beleggers.

In de andere delen van de resolutie wordt gevraagd of er een duurzame reconversie mogelijk is. Ik antwoord in dit verband rechtstreeks op het voorstel van de heer Lenssens. Wij willen vanzelfsprekend engagementen aangaan voor een reconversie van de scheepsbouwactiviteiten in de streek.

Ik herhaal wat wij reeds hebben gesteld in onze standpuntbepaling van 2 oktober en ingaand op ons standpunt van de week voordien, met name dat wij alle mogelijke **begeleidingsmaatregelen**, die onder de bevoegdheid van de Vlaamse regering vallen, niet enkel zullen onderzoeken maar er ook zullen op inspelen. Indien men ons een nuttige formule voorstelt. met het oog op een toekomstcontract voor de streek zullen wij daarover nadenken en effectief nagaan of deze formule ter zake kan worden toegepast.

Trouwens, het past in een economische strategie, buiten de acht **impulsgebieden**, die op dit ogenblik zijn vastgelegd — dus ook buiten Limburg, als belangrijke **reconversieprovincie** — voor elke subregio in Vlaanderen een toekomstcontract af te sluiten rekening houdend met hun mogelijkheden en moeilijkheden.

Op het vlak van het **infrastructuurbeleid** heeft het geen zin **infrastructuurwerken** uit te voeren aan de rand van of in een impulsgebied, wanneer een andere aangrenzende zone in moeilijkheden verkeert. Bijgevolg pleit ik voor een geïntegreerde economische strategie.

Van den Brande

Collega Lenssens, uw idee om deze reconversie concreet uit te werken, kan zeer nuttig zijn. Ik zeg niet bij voorbaat dat we het niet zullen uitvoeren, maar dat wij dienen na te gaan op welke manier we dat kunnen realiseren.

Wat het laatste punt van de resolutie in verband met de sociale verantwoordelijkheid betreft, wijs ik erop dat wij die, zonder op de zaken vooruit te lopen, ten volle op ons nemen.

Creatieve formules kunnen ons in staat stellen niet enkel de begeleiding te verzekeren, maar concrete stappen te zetten ter ondersteuning van het betrokken subgewest.

Wij zullen in verband met de brugpensioenregeling niet tussenkomen, aangezien dit tot de federale sociale zekerheid behoort. Sociale begeleiding willen we produktief benaderen, mits inachtnaam van de spelregels.

Trouwens, collega Lenssens, ik deel uw opvatting over het lot van mensen van 48 of 50 jaar, die wij in plaats van hen met een uitkering sociaal gerust te laten en ons sociaal gerust te stellen, via andere maatregelen dienen op te vangen. Deze maatregelen houden **preciese** formules in om mensen van 48, 50 of 52 jaar actief en creatief geassocieerd in de samenleving aan bod te laten komen. Om die reden heb ik trouwens een voorstel geformuleerd tot instelling van een halftijds brugpensioen, zodanig dat de ervaring toch nog in de onderneming terecht komt. Op een geleidelijke manier kan nadien de overgang gebeuren naar anders actief zijn.

Met het oog op de werkgelegenheid wil ik een oproep richten tot de sociale partners om opnieuw creatief na te denken, niet enkel over deze activiteit, maar ook daarbuiten, over hoe mensen, die nog zeer actief en bekwaam zijn, kunnen worden gemobiliseerd en hoe wij afgeraken van een systeem, waarin de uitkering de uitkoopsom is van een groep van de bevolking die zeer nuttig is. Wanneer dat mijn opvatting is, kan ik natuurlijk niet verhelen dat alle economische en sociale marktregelen moeten

worden terzijde geschoven. Immers, mensen mobiliseren, betekent niet dat wij tot een gigantische overheids-tewerkstelling zouden overgaan. Het gaat hier nogmaals om de **basisverantwoordelijkheid** van het ondernemen op het vlak van de sociale markteconomie. Wij dienen te zorgen voor een aangepast kader en moeten onze opdrachten in de scheepsbouwactiviteit vervullen, terwijl wij moeten zorgen voor een sociale begeleiding en het leveren van instrumenten voor een duurzame reconversie.

Ik deel uw mening dat we teveel structuren hebben. We moeten er dus eerder afschaffen, dan bijvoegen. We moeten dit doen op een natuurlijke wijze, in samenspraak met de gemeenten en **degenen** die actief zijn op het terrein.

Mijnheer de voorzitter, ik besluit. Ik dank de heer Cordeel voor de steun die hij verleent aan onze standpunten met betrekking tot dit dossier. Ik ben op een aantal overwegingen van de heer Lenssens ingegaan. Ik heb de heer Wymeersch mijn opvattingen meegedeeld. Wij verschillen misschien alleen maar over enkele accenten van mening. Er zijn volgens ons vele goede redenen om onze beslissing te rechtvaardigen, en niet alleen het volgen van de regels.

De vier punten die de heer Hancké heeft aangehaald, zijn terug te vinden in de resolutie. De hamvraag is volgens mevrouw Vogels het lange termijnbeleid. Uiteraard, maar we zijn het er beiden over eens dat ook het heden belangrijk is om die lange termijn voor te bereiden.

Ik dank de heer Candries voor zijn meer algemene overweging. In mijn antwoord heb ik er daarnet op ingespeeld.

Het spreekt vanzelf dat innovatie, aanpassing en een juiste oriëntering tot stand moeten komen in wat ik hoop een vitale, levenskrachtige Boelwerf en een **scheepsbouwactiviteit** waarvan de basis het ondernemen zal zijn. Ik herhaal dat wij ons deel van de verantwoordelijkheid zullen dragen binnen de regels van

de normale, sociale markteconomie. (*Applaus bij de meerderheid en de PVV*)

De **voorzitter** : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

Op dit voorstel van resolutie is er een amendement van de heer Cordeel dat luidt als volgt :

De tekst tegenover de zevende streep vervangen door wat volgt :

„— vraagt, conform de **Vesoc-richtlijn**, en binnen het kader van een eventuele herstructurering, waarvan de financiering moet gebeuren binnen de nu reeds vastgestelde en voorziene middelen voor subsidiëring van de scheepsbouwsector, ook aandacht voor een duurzame reconversie in de betrokken streek ;”.

De stemming over dit amendement wordt aangehouden

Op dit voorstel van resolutie is er een amendement van mevrouwen Dua, Vogels en de heer Ulburghs dat luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad

— vraagt aan de Vlaamse regering

1. onmiddellijk het nodige te doen om de Boelwerf op korte termijn te redden op basis van de huidige capaciteit en tewerkstelling ;

2. tegen 1 januari 1993 een plan voor te leggen aan de Raad dat een herstructurering uittekent voor een toekomstgerichte scheepsbouw in de mobiliteit van de toekomst en rekening houdt met de bestaande plannen voor een scheepvaart op basis van milieuvriendelijke energiebronnen ;

3. tegen 1 januari 1993 dit plan te concretiseren in een ontwerp van decreet dat vooruitzichten biedt op een duurzaam en stabiel overheidsbeleid inzake de scheepsbouw.“.

De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

De hoofdelijke stemmingen over dit voorstel van resolutie en de amende-

voorzitter

menten hierop zullen om 16 uur worden gehouden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen deze namiddag om 14.15 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

— *De vergadering wordt om 13.17 uur gesloten.*
